प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी गजानन हरिश्चंद्र करडिले

वर्ग बी.ए.तृतीय वर्ष विषय इंग्रजी

मुलांचे व्यवस्थापन या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 02/11/2023

CamScanner

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

37 77

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : खिलारे पुजा नामदेव

वर्ग : B.A. I.Y

बैठक क्रमांक : AR169324

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जगोलताड

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव :

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी खिलारे पुजा नामदेव

B वर्ग B.A.T.-५ विषय जंगलतोड

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : ०३ / ११ /२०२२

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. खिल्लारे पुजा नामदेव

यांनी मंगले तोड या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
महाविद्यालय

PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 03 / 11 /२०२२

प्रकल्पाचे नाव :- जंगलतोड

प्रस्तावना

★ प्रकल्पाची निवड :-

माणसाला वृक्षतेलीचे मोठेपणा त्यांची आवश्यकता फार पूर्वीच्या काळी आहे. म्हणूनच एका संस्कृत श्लोकात सांगितले आहे की, जे त्यागाच्या भावनेने स्वतः उन्हात उभे राहतात. पण इतरांना सावली देतात. ज्यांची फळे व फुलेही दुसऱ्या साठीच असतात. असे त्या मृगाच निवड जागणारे वृक्ष एखादया सत्पुरुष बासारखेच असतात. असे त्यामग जीवन जगवणारे वृक्ष एखादया सत्पुरुष बा सारखेच भासतात या वृक्षरूपी सत्पुरुषाचे सानिध्य अबालवृद्धाना सामान्य जनाना व त्याच बरोबर सत्पुरुषांना लाभावे असे वाटते म्हणूनच ऋषीमुनी शजावनात वस्तो करून निसर्गाचा सानिध्यात अध्ययन आणि तपश्चर्या करत असत.

संत तुकाराम म्हणतात, 'वृक्षवल्ली आम्हा सोयरे इंदिरा संत म्हणतात 'जरी वेधिले चार भितीने या वृक्षांची मंजला सांगता 'सामान्य माणूस ही नेहमीच्या दगदगीपासुन दूर जाण्यासाठी हवापालच्यासाठी थंड हवेच्या ठिकाणी निसर्गाच्या सानिध्यानातच जातो. अशा या उपकार कर्त्या वृक्षांचा आज न्हास होन आहे मानवाने बेसुमार जंगलतोड करून वैगण वालवटे निर्माण केली आहेत.

★जल प्रदूषण →

★जल प्रदूषण प्रकल्प प्रस्तावना★:-

जल प्रदूषण ही एक महत्वपूर्ण पर्यावरणात्मक समस्या आहे. पृथ्वीवरील सजीवांच्या अस्तित्वासाठी पाणी हे अतिशय महत्त्वाची भूमिका बजावते. पाण्याला रसायनांचा राजा असे म्हटले आहे. हे एक निसर्गातले आश्चर्यकारक रसायन असून हजारो पदार्थांना स्वतः मध्ये सामावून घेण्याच्या वैशिष्ट्यामुळे त्याला 'वैश्विक द्रावण' असे म्हटले आहे.

आज मानवा समोर अनेक मोठ मोठ्या समस्या आहेत. त्यापैकीच जलप्रदूषण ही एक समस्या दिवसेंदिवस मोठ्या प्रमाणावर वाढत चालली आहे. वेगाने वाढत जाणाऱ्या लोकसंख्येला पिण्यासाठी स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा करणे अशक्य होताना दिसत आहे.

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय

वर्ष : बी.ए. तृतीय वर्ष (2020-21)

विद्यार्थ्याचे नांव : पंडित सचिन प्रकाश

वर्ग : बी.ए. तृतीय वर्ष

बैठक क्रमांक : 3802

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : वायू प्रदुषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा.डॉ. एस. एन. माहेरात

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी सचिन प्रकाश पंडित

वर्ग B.A. I. I विषय पर्यावरणशास्त्र

वायू प्रदूषण या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

सचिन प्रकाश पंडित

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 12 / 11 / २०२२

3816

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपुरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आपर्ती महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2021 - 2022

विद्यार्थ्याचे नांव : अभिषेक दिलीप रसाळ

वर्ग : B.A. I. Y

बैठक क्रमांक : 3816

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जल प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. डॉ. एस. एम. गोरेवाड

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी अभिषेक दिलीप रसाळ

वर्ग बी.ए.तृतीय वर्ष विषय पर्यावरणशास्त्र

जल प्रदूषण प्रकल्प या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 3 / 11 / २०२२

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री/श्रीमती/कु. अभिषेक दिलीप रसाळ

यांनी जल प्रदूषण प्रकल्प या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 10 / 11 /2022

जल प्रदूषण प्रकल्प

प्रस्तावना :-

जल प्रदूषण ही एक महत्वपूर्ण पर्यावरणात्मक समस्या आहे. पृथ्वीवरील सजीवांच्या अस्तित्वासाठी पाणी हे अतिशय महत्वाची भूमिका बजावते. पाण्याला रसायनांचा राजा असे म्हटले आहे. हे एक निसर्गातिले आश्चर्यकारक रसायन असून हजारो पदार्थांना स्वतः मध्ये सामावून घेण्याच्या वैशिष्ट्यामुळे त्याला वैश्विक द्रावण (Universal Solvent) असे म्हटले आहे.

आज मानवासमोर अनेक मोठ मोठ्या समस्या आहेत. त्यापैकीच जलप्रदूषण ही एक समस्या दिवसेंदिवस मोठ्या प्रमाणावर वाढत चालली आहे.

वेगुमार वाढत जाणाऱ्या लोकसंख्येला पिण्यासाठी स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा करणे अशक्य होताना दिसत आहे.

आज विकसनशील देशातील देशांतील लोकांना पाण्याच्या समस्येला मोठ्या प्रमाणावर सामोरे जावे लागत आहे.

भविष्यात प्रत्येकाची पाण्याची गरज भागवण्यासाठी पाण्याचे योग्य ते व्यवस्थापन आत्तापासूनच करणे आवश्यक आहे. आज पाण्याच्या व्यवस्थापनाच्या विविध पद्धतींचा अवलंब करून पाण्याची

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

3745

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हेंगोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : भगवान विठ्ठल हरण

वर्ग : बी.ए. तृतीय वर्ष

बैठक क्रमांक : 3745

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जल संवर्धन

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. डॉ. एस. एन. मालेगांवकर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी भगवान विठ्ठल ढवळा

वर्ग बी.ए. तृतीय वर्ष, विषय जल प्रदूषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून त्याचे हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यांने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 05/11/2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री/श्रीमती/कु. भगवान विठ्ठल हरण

यांनी जाल प्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist Hingoli

दिनांक : 05 / 11 / 2023

प्रस्तावना :→

- संस्कृतचा आतापर्यंतचा प्रवास मानवाने खूप प्रगती केली. तंत्रज्ञानाचे नवीन नवीन तंत्रांचा त्याने लावला. आज मानव चंद्रावर पोहचला परंतु हे करीत असताना मानव आपल्या नैसर्गिक संपत्तीचा हानी करत आहे. विविध माध्यमातून मानव निसर्गाची हानी घडवत आहे. उदा. गाव गाड्या, कारखानदारीसाठी तसेच, मानव करत आहे. वाहनाचा शोध लावून हवा प्रदूषण वाढवत आहे. त्याचप्रकारे पाणी प्रदूषणही मानव घडून आणत आहे. विविध मानव करत असलेल्या विविध कृत्यामुळे हवा पाणी प्रदूषणास कारणीभूत करत आहे.

उदा. उद्योग, कारखान्यातून दूषित पाणी नदी सोडले जाते, विविध समुद्र किनाऱ्यावर मानव कचरा करत आहे. अशा विविध कृतीद्वारे मानव पाणी प्रदूषण करत आहे. पाणी प्रदूषणाचे विविध कारणे असू शकतात. ते पुढील प्रमाणे आहेत :→

① औद्योगिक उद्योग
② तेल गळती
③ समुद्रावरील कचरा
④ शहरी कचरा
⑤ रासायनिक वेस्ट.

3774

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श कॉलेज हिंगोली

वर्ष : ~~B.A~~ बी ए ~~3rd Year~~ - 2021-2022

विद्यार्थ्याचे नांव : गजानन दशरथ करंडे

वर्ग : B.A T.Y

बैठक क्रमांक : 3774

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : शाळेतील कचऱ्याचे व्यवस्थापन

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा.डॉ. एस. एन. आलेराव

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. गजानन देशस्थ करडिले

यांनी रोकाऊ कच-याचे व्यवस्थापण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वत: संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वत:च्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 03 / 11 / 2023

टाकाऊ कचऱ्याचे व्यवस्थापन

★प्रस्तावना :-

पर्यावरणाचा अभ्यास शाळेत घरकु माणि त्याचे व्यवस्थापन समजुन घेत-ल्याशिवाय अपुर्ण. माहे जेव्हा हया गृहावर फिरुन आपली उपजिविका करत साहे तेव्हापासुन त्याच्य घरकु

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

ज्ञानतीर्थ, विष्णुपुरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : जगदंबा महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : गायके प्रशिक परमेश्वर

वर्ग : बी. ई. III year

बैठक क्रमांक : AR1694S9

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : वायु प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : श्री. वेगाव सर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, श्री नाकते प्रशि, पटगोव्हर

वर्ग बी.ए.सुतीय विषय वायू प्रदूषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 15 / 11 /२०२३

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. वाकळे प्राशिक परमेश्वर

यांनी वायु प्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Arts Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 15 / 11 /२०२३

प्रकरणलेखन प्रबोधिका

वायु प्रदुषण :- वायु प्रदुषण जेव्हा वायु, जल आणी नैसर्गिक रचना समोरील असलेल्या पदार्थांची हानिकारक किंवा अत्याधिक प्रमाणात पृथ्वीच्या वातावरणामध्ये प्रवेश केला जातो. यामुळे मानवामध्ये, रोग, अॅलर्जी आणी मृत्यु देखिल होवु शकतात हे शहर, इमारती जसे की प्राणी आणी मनुष्यांचे वास हानी पोहचुन शकते आणी नैसर्गिक किंवा मानव निर्मित पर्यावरण वातावरणास हानी पोहचु शकते मानवी क्रिया आणी नैसर्गिक प्रक्रिया दोन्ही वायु प्रदुषण निर्माण करु शकतात. केवळ बोहरील वायु प्रदुषण मुळे 4.21 दशलक्ष अकाली लोकांचा मृत्यु होतात.

2014 जागतीक आरोग्य संघटनेच्या अवहालानुसार 2012 मधील वायु प्रदुषणामळे

3824

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आवर्डी महाविद्यालय, दिंडोरी

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : शेडगे बाबाजी जगन

वर्ग : B.A. III. Year

बैठक क्रमांक : Roll.no 3824 AR 169342

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : हवामान प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : श्री प्रा. भालेराव सर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी रेडियो वाहानी राठोड

वर्ग B.A. III Y विषय इंग्रजीतले पुस्तक

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वत: च्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 06 / 11 /2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. रोडगे बाभाजी जगन

यांनी इयत्ता प्रथम या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

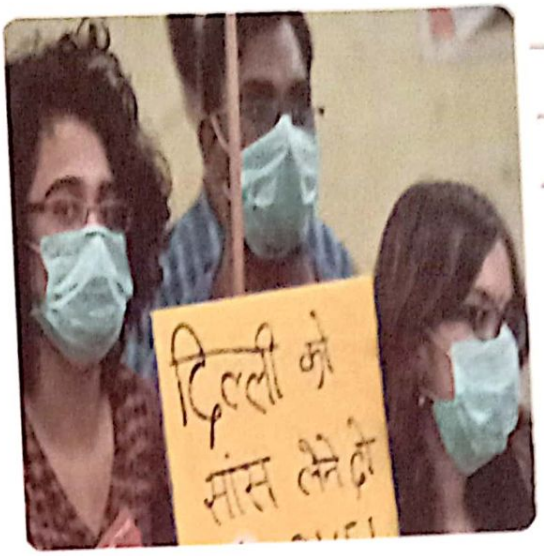
मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HIN[illegible]OLI Dist. Hingoli

दिनांक : 06/11/2022

* हवामान बदल आणि त्याचा पर्यावरणावर होणारा परिणाम.

ABP News

वातावरण हा एक गतिमान द्रव आहे. जो सतत गतिमान असतो. त्याचे भौतिक गुणधर्म आणि त्याचा दर आणि गतीची दिशा या दोन्हीवर सौर किरणोत्सर्ग खंडाची भौतिक स्थिती महासागरातील प्रवाह पर्वत - रांगांचे स्थान आणि जमिनीच्या पृष्ठभागावर वनस्पती यासह विविध घटकांचा प्रभाव पडतो. हे सर्व घटक कालानुसार बदलतात. काही घटक जसे की महासागरामध्ये उष्णतेचे वितरण, वातमंडलीच्या रसायन शास्त्र आणि पृष्ठभागावरील वनस्पती अगदी कमी वेगाने बदलतात.

3718

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आर्ट्स कॉलेज हिंगोली

वर्ष : 2022

विद्यार्थ्याचे नांव : योगेश नारायण बोचरे

वर्ग : B.A F.Y

बैठक क्रमांक : 3718

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : वायू प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. डॉ. एस. एन. आलेराव

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी गणेश नारायण बेन्नरे

कार्यरत प्राध्यापक विभाग वायू प्रदूषण

या विषयाचा मार्गदर्शक आणि संशोधक विद्यार्थी म्हणून

पुढील प्रमाणे सदर प्रमाणिकता करार केली आहे. या विषयाकरीता घेतला जाणारा संशोधन आणि प्रमाणिकरण हा

प्रमाणिकता आधारित असून त्याचा हस्तांतरण लिहिली आहे. या विषयाचा या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही

विद्यापीठामध्ये प्रमाणिकता लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 07/11/2023

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. योगेश नारायण बोचरे

यांनी बायू प्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वत: संकलित केलेल्या लेखन सामग्रीवर आधारीत असून स्वत:च्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य

PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Arts Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 07 / 11 / 2022

धुम्रपान आरोग्यास घातक आहे.

भारतात तंबाखूसेवनाचे प्रमाण अधिक आहे. 2012 साली महाराष्ट्र शासनाने गुटख्यावर बंदी आणली. प्रत्येक सिगारेट जीवनातील सात मिनिट कमी करते. त्याबरोबरच पालकांच्या धुम्रपानामुळे लहान मुलांना श्वसनाचे आजार होण्याची शक्यता पट अधिक असते हेही तितकेच महत्त्वाचे. प्रत्येक बिडीच्या पाकीटावर 'स्मोकिंग इज इन्जुरस टू हेल्थ' असा इशारा दिलेला असतो. पण एखादी गोष्ट करू नका म्हटले की ती केली जाते. त्याचप्रमाणे धूम्रपानाचे आहे. धूम्रपानामुळे सावकाश पण, वेदनादायी मृत्यु ओढवतो, हे सत्य आहे. भारतात सर्वात जास्त प्रमाण हे मौखिक कर्करोगाचे आहे. हे प्रमाण सुमारे 20 टक्के आहे आणि ते जगात सर्वाधिक आहे. सुमारे 1 टक्के लोक कर्करोगाची पूर्वस्थिती असलेले रुग्ण आहेत. दरवर्षी आपल्याकडे सुमारे एक लाख लोकांना मौखिक कर्करोगाची लागण होते व त्यातील सर्वसाधारणपेक्षा अर्धे लोक एक वर्षाच्या आत मृत्युमुखी पडतात. कारण त्यांचे निदान वेळेवर झालेले नसते. पुरुषांमध्ये पहिल्या तर स्त्रियांमध्ये हा तिसऱ्या क्रमांकावर आहे. कर्करोगाच्या प्रकारामध्ये 30 ते 40 टक्के प्रमाण मौखिक कर्करोगाचे आहे.

कष्टकरी आणि कामगार वर्गात बिडी लोकप्रिय असल्यामुळे भारतात बिडी उद्योग वाढला. आंध्र प्रदेश, गुजरात, कर्नाटक,

732

3732

3732

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022-2023

विद्यार्थ्याचे नांव : रघुनंदन ज्ञानदेव दिपके

वर्ग : बी. ए. तृतीय वर्ष.

बैठक क्रमांक : 3732

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जल प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. डॉ. एस. एन. आळेगत

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी सुवर्णदत्त ज्ञानदेव दिपके वर्ग B.A. III विषय ज्ञान प्रबोधिनी या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

Deepak

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 12/11/2023

CamScanner

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. रघुनंदन ज्ञानदेव दिपके

यांनी जाल प्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 12/11/2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते.

श्री. श्रीमती. कु. [redacted] यांनी

यांनी [redacted] या

शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयाच्या महाविद्यालयाच्या शिक्षणशास्त्र विद्यालयामध्ये एकध्यापक्रम राबविला आहे. सदर एकध्यापक्रम राबविला हा संबंधित विद्यार्थ्यांने स्वतः संकलित केलेल्या तेथील सामाजिक आवश्यक असून स्वतः च्या हस्ताक्षरात लिहिलेली आहे. या महाविद्यालयात या शिक्षणशास्त्र इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यांस विद्यार्थीनीस लिहिण्याची स्वतःस्वतः लिखी नसून या शिक्षणशास्त्रची हा एकमेव राबविला आहे.

मार्गदर्शक

प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

Dr. J.N. Bhalerao

आचार्य

दिनांक : १८/११/२०२२

वायू प्रदूषण

प्रास्ताविक :-

जिवंत राहण्यासाठी सजीवांना प्राणवायूची आवश्यकता असते. माणूस आठवडा किंवा पाण्याशिवाय अनेक दिवस जिवंत राहू शकतो. मात्र हवेशिवाय १० मिनिटेही जिवंत राहू शकत नाही. प्राणवायू म्हणजेच ऑक्सिजन हा हवेतील एक महत्त्वाचा घटक आहे. हवेत ऑक्सिजनचे प्रमाण २१% असते ते १०% कमी झाल्यास लगेच मृत्यू ओढवतो. ऑक्सिजनच्या कमतरतेमुळे सर्वप्रथम मेंदूवर आघात होतो. या मुळे गोंधळलेली अवस्था येते, मृत्यू येतो असे प्रकार घडतात. विषारी अथवा अविषारी वायू केवळ आपल्या अस्तित्वाने हवेतील ऑक्सिजन कमी करतात. त्या मुळे हवेचे प्रदूषण होते.

प्राणवायू विषारी होणे ही अत्यंत धोकादायक अशी समस्या ठरते. हवेतील प्रदूषणाचा परिणाम मानवी जीवनाबरोबरच वनस्पती आणि इतर जीवसृष्टीवर होतो. वाढती लोकसंख्या, शहरीकरण, औद्योगिक विकास अचल स्रोतामध्ये होणारे इंधनाचे दहन, कोळसा, लाकूड, वाळलेला गवत यासारख्या इंधनाचे जळण, आणि बांधकाम कार्यामुळे होते. मोटार वाहने कार्बन मोनॉक्साईड (CO), हायड्रोकार्बन्स

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपुरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022-2023

विद्यार्थ्याचे नांव : इंगळे वैभव रामदास

वर्ग : B.A. III Year

बैठक क्रमांक : AR169386

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : वायू प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा.डॉ. एस. एन. गोरे

प्रतिज्ञापत्र

प्रमाणित करतो की, श्री [illegible]

[illegible]

या विधानाच्या माझ्याकडून जाणीवपूर्वक लपविलेले किंवा चुकीचे विधान केलेले

नाही. या विधानाची पडताळणी केल्याच्या दिनांकास माझे वय [illegible] आहे.

या विधानाच्या पुष्ठ्यर्थ मजकडून कोणतेही शपथपत्र घेतले नाही. या विधानाच्या पुष्ठ्यर्थ मी कोणतेही

कागदपत्र सादर केलेले नाही. या विधानाच्या पुष्ठ्यर्थ मी कोणतेही साक्षीदार तपासलेले नाहीत.

निष्पादक

[illegible]

[illegible]

दिनांक : 12 / 11 / 2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. तेजस रामदास इंगळे

यांनी वायू प्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वत: संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीलेली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची पूर्वानुमती दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक

प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

ADARSH [illegible]
Art & Commerce [illegible]

दिनांक : 12 / 11 / 2021

प्रस्तावना :-

आधुनिक भारताचा इतिहासात पाहिले तर 'हवा प्रदूषण, जल प्रदूषण, ध्वनी प्रदूषण' असलेले दिसते. यामुळे वातावरणाच्या होत असलेला मानव, प्राणी, पशुपक्षी किंवा इतर जीवांसाठी धोक्याचे आहे. यामुळे हे कुठे तरी थांबले पाहिजे यासाठी आपण स्वतः हे राक निसर्ग प्रेमी म्हणून पृथ्वीची काळजी घ्यायला पाहिजे.

यामुळे आपले व आपल्या पेक्षा वेगळे असणारे जीव यांचेही, नुकसान होणार नाही. याक प्राणी आहे. जे की, वातावरणात बिघाड ही घडवून आणू शकतो व सुधारणा ही घडवून आणू शकतो. व सुधारणा करण्यासाठी मानवाने स्वतः निरिक्षण घेऊन असले पाहिजे. शासनाने ही हवा प्रदूषण, जल प्रदूषण, ध्वनी प्रदूषण. कायदा निर्माण केलेला आहे. यामुळे होणारे नुकसान थांबायला पाहिजे.

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

3843

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : Adarsh Education Society's, Hingoli

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : Thite Sneha Panjabrao

वर्ग : BA III rd Year

बैठक क्रमांक : 3843

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जल प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. डॉ. एस. एन. मालेराव

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी स्नेहा पंजाबराव थिटे

वर्ग BA III विषय पर्यावरण

जल प्रदूषण या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
Sneha Panjabrao Thite

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 12/11/2022

प्रकल्प पर्यवेक्षण पर्यवेक्षक

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. स्नेहा पंजाबराव भिटे

यांनी अल्प प्रस्तुत या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सहि व शिक्का
PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI

दिनांक : 12 / 11 / 2022

Water Pollution in Marathi :

सध्या जलप्रदूषण ही गंभीर समस्या बनली आहे. माणसाच्या दैनंदिन सुखसुविधांमुळेही जलप्रदूषण परसत आहे. जलप्रदूषणाची समस्या जागतीक स्तरावर सर्व देशांना विचार करण्याची गरज पडते पाणी हे मानवी जीवनासाठी अत्यंत आवश्यक आहे. पाण्याशिवाय मानवी जीवनाची कल्पना करणे अशक्य आहे. पाणी हा मानवी जीवनाचा आधार आहे, त्याशिवाय मानुस, प्राणी, पक्षी, कोणतीही प्राणी जास्त जगू शकत नाही. आपल्या दैनंदिन गरजांसाठी आपण मर्यादित प्रमाणात पाणी वापरावे. पाणी प्रदूषित होऊ नये.

आज आपण या लेखामध्ये जल प्रदूषण प्रस्तावना मराठी तसेच जल प्रदूषण मराठी माहिती, जल प्रदूषणाचे उपाय, जल प्रदूषणाचे प्रकार, जल प्रदूषणाचे परिणाम, जल प्रदूषणाचे महत्त्व, जल प्रदूषणाची व्याख्या, जल प्रदूषणाची कारणे कोणती आहेत या बद्दल संपूर्ण माहिती घेणार आहोत. जेव्हा पाण्याची चव बदलते. पाण्यातील पारदर्शकता व तापमान बदलते व पाण्याचा वास सुद्धा बदल होतो. तेव्हा ते पाणी दूषित झाले असे समजतात. या पाण्यात हानिकारक बाह्यपदार्थ मिसळतात. ते पाणी विषारी, अपायकारक असते अशा अस्वच्छ पाण्याला जल प्रदूषण म्हणतात.

प्रदूषण म्हणजे काय ?

मूळ लॅटिन शब्द 'Pollutus' म्हणजे अस्वच्छता, घाण करणे होय. 'Pollutus' शब्दावरून 'Pollution' हा शब्द आला. त्याचा मराठीत 'प्रदूषण' म्हणतात.

3730

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : कु. सोनाली केशव घुले

वर्ग : B.A.(T.Y)

बैठक क्रमांक : AR. 169378

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : सेंद्रिय शेती.

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव :

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी कु. धुळे सोनाली केशव

वर्ग BA (T.Y) विषय

सैद्धिय शेती या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीनुसार

सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही

प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही

विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
कु. धुळे सोनाली केशव

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 12 / 11 / 2022

CamScanner

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री/~~श्रीमती~~/कु. घुले सोनाली केशव

यांनी सेंद्रिय शेती या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

~~मार्गदर्शक~~
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
~~सही व शिक्का~~
I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist Hingoli

दिनांक : 12/11/2022

प्रस्तावना :-

- अगोदर च्या परंपरागत पद्धतीने शेती केली जात होती च्या पद्धतीला सेंद्रिय शेती असे म्हणतात.

सेंद्रिय शेती पद्धती ही मानवाच्या तसेच प्राण्यांच्या व मानीसाची रोगप्रतिकारकशक्ती ओळखून मृदाशास्त्राला मानील स्तरीय मानले आहे. त्यामुळे मानीच्या आरोग्याची काळजी सेंद्रिय शेती पद्धतीने घेतली जाते.

सेंद्रिय शेती हा असा एक प्रकार आहे, ज्यामध्ये पीक उत्पादन घेण्यासाठी रासायनिक खते, किटकनाशके या कृषी आदानाचा वापर केला जात नाही.

सेंद्रिय शेती म्हणजे जीवंत पर्यावरणीय रचना आणि जीवन चक्रांस समजुन घेऊन व रसायनांचा वापर टाळुन शास्त्रीय पद्धतीने केलेली शेती म्हणजे सेंद्रिय शेती होय. रासायनिक खतांऐवजी सेंद्रीय खताचा वापर करणे म्हणजेच सेंद्रीय शेती नव्हे, तर नैसर्गिक पद्धतीने शेती करण्यासाठी जे प्रयत्न केले जातात त्या सर्वांचा समावेश सेंद्रीय शेतीमध्ये केला जातो. त्याला सेंद्रिय शेती म्हणतात.

3741

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय, हिंगोली

वर्ष : 2022 - 23

विद्यार्थ्याचे नांव : दिव्या सारंगराव धुर्गे

वर्ग : बी. ए. तृतीय वर्ष

बैठक क्रमांक : 3741 (AR1G9315)

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : लवा प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. आलेराव सर

CamScanner

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी कु. दिव्या सारंगराव धुगे

वर्ग बी.ए. तृ. विषय लवा प्रदुषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
कु. दिव्या सारंगराव धुगे

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 17/11/2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री/श्रीमती/कु. दिव्या सारंगधर धुगे

यांनी हवा प्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का
I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 17/11/2022

निसर्ग ला मानवाचा सोबती आहे. निसर्गाशिवाय मानव राहु शकत नाही. निसर्गामध्येच मानवाचा जन्म होतो. आणि निसर्गामध्येच, मानवाचा लय होतो. आज, मानवाने खुप मोठ्या प्रमाणात यशाचे शिखर गाठले आहे. आणि हे शिखर गाठत असताना निसर्गामध्ये हस्तक्षेप केला आणि याचीच परिणती म्हणुन, मानवाला प्रदुषणासारख्या गंभीर समस्येला आज तोंड द्यावे लागत आहे.

मानवाच्या अन्न, वस्त्र, निवारा, ह्या नैसर्गिक घटकांचा परिणाम हीन असतो. प्रदुषण म्हणजे निसर्ग, मानव व, अन्य प्राणी जीवन, यांच्या- तील समतोल बिघडणे म्हणजेच, प्रदु- षण होय. मानवाने स्वतः घातलेल्या वाईट कृतीचे प्रदुषण, हे उत्तर आहे असे आपल्याला म्हणावे लागेल.

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

3768

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली.

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : कांबळे मंगेश मधुकर

वर्ग : ~~एफ.वाय~~ 3rd year

बैठक क्रमांक : 3768

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : पाठ्यांचे प्रश्नपत्र

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा.डॉ. एस.एन.जाधव

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी संगीता मधुकर कांबळे

वर्ग 3rd year विषय पर्यावरण

_____ या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वत:च्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : / /२०

CamScanner

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. मंगेश। मन्चुक कोवर्क

यांनी पर्यावरण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 12/11/2022

पाणी प्रदूषण

हवा - पाणी - अन्न या माणसाच्या तीन गरजांपैकी पाणी ही दोन नंबरची गरज आहे. प्रदूषित पाण्यामुळे पोटाचे विकार आणि बरेचसे रोग होतात. यामुळे आरोग्यासाठी पाणी हे स्वच्छ आणि शुद्ध मिळणे हे आरोग्यासाठी खूपच महत्त्वाचे आहे. पाणी प्रदूषित होण्याची अनेक कारणे आहेत. आणि याला आपणच जबाबदार आहोत.

अनेक मार्गाने पाणी दूषित होत आहे. वेगवेगळ्या कारखान्यातले दूषित पाणी ओढ्यावाटे नदी पात्रात सोडले जाते. गावातले - शहरातले सांडपाणी, घाण पाणी नदीपात्रात सोडले जाते. या दोन्ही कारणांनी मोठ्या प्रमाणात पाण्याचे प्रदूषण वाढते. पावसाच्या वाहत्या पाण्या बरोबर माती - गाळ - कचरा - हा न मिसळते आणि पाणी दूषित होते. नदीनाल्यात जनावरे धुणे, औषध फवारणीचे पंप धुणे, वेगवेगळे दूषित पाण्यात सोडणे, केमिकलने माखलेले कपडे - वस्तु पाण्यात सोडणे. अशा अनेक कारणांनी पाणी हे दूषित होत असते.

रासायनिक शेतीच्या निचरा होऊन पाणी दूषित होत असते.

3806

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022 - 2023

विद्यार्थ्याचे नांव : पांडे युवराज गंगाराम

वर्ग : B.A.T.Y.

बैठक क्रमांक : AR 169382

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : हुवा प्रदेशा

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रो. डा. एस. एन. आवेशव

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी अक्षत पांडे युवराज गंगाराम

वर्ग B.A.T.J. विषय हवा प्रदूषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता जोडा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वत:च्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
पांडे युवराज गंगाराम

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 15/11/2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. पांडे सुदर्शन गोपालराव

यांनी हवा प्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सहायक शिक्षक

ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 25/11/2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

हवा प्रदूषण

Air pollution

प्रस्तावना :-

हवा प्रदूषण म्हणजे हवेच्या घटकांचे प्रदूषण होय. हवाप्रदूषण ही एक मानवनिर्मित समस्या तीन गटांपैकी हवा ही पहिल्या क्रमांकाची गरज आहे. हवा ही आपल्याला स्वच्छ आणि शुद्ध मिळणे हे आरोग्याच्या दृष्टीने खूप महत्त्वाचे आहे. हवेच्या प्रदूषणामुळे दमा लागणे अंधत्व येणे त्वचा होणार व काही इतर वेगवेगळे रोग होतात. हवा प्रदूषित होण्याचे अनेक कारणे आहेत त्यांना सर्वत्री आपण सर्वजण आहोत.

ही सर्व जगाला भेडसावणारी पर्यावरणीय गंभीर समस्या आहे हवा प्रदूषणामुळे हवेत विशिष्ट अशुद्ध गुणधर्माचे पदार्थ अशा प्रमाणात मिसळतात जातात की त्यामुळे हवेच्या नैसर्गिक गुणवत्तेत बदल होऊन ते वापरण्यास आरोग्य धोकादायक हवा प्रदूषणामुळे सजीवांच्या आरोग्यावर

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

3829

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022 - 23

विद्यार्थ्याचे नांव : सावळे रवि शामराव

वर्ग : बी. ए. तृतीय वर्ष

बैठक क्रमांक : 3829

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : हवामान बदल [climate change]

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. डॉ. एस. एन. आंबेराव

CamScanner

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी सावळे रवी रामराव

वर्ग बी.ए. तृतीय वर्ष विषय हनुमान

बाबत या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 25/ 11/२० 22

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. सावके रवी रामराव

यांनी हवामान बदल या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
संस्था व शिक्षण

PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 25/11/2022

हवामान बदल आणि त्याचा पर्यावरणावर होणारा परिणाम

TREES DAMAGED BY ACID RAIN

वातावरण हा एक गतिमान द्रव आहे जो सतत गतिमान असतो. त्याचे थर्मोडायनामिक गुणधर्म आणि त्याचा दर आणि गतीची दिशा या पृथ्वीवर सौर किरणोत्सर्ग, खंडांची थर्मोडायनामिक स्थिती महासागरातील प्रवाह, पर्वतरांगांचे स्थान आणि अभिमुखता. वातावरणातील रासायनशास्त्र आणि ज्वालामुखीच्या पृष्ठभागावर वनस्पती यासह विविध घटकांचा प्रभाव पडतो. हे सर्व घटक कालानुसार बदलतात. काही घटक, जसे की, महासागरांमध्ये उष्णतेचे वितरण, वायुमंडलीय रसायन-शास्त्र आणि पृष्ठभागावरील वनस्पती, अगदी कमी वेळात बदलतात. इतर जसे की महा-द्वीपांची स्थिती आणि पर्वतरांगांचे स्थान

3802

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय, हिंगोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : नाईक राजेश्वरी अशोकराव

वर्ग : B.A.T.Y.

बैठक क्रमांक : 3802 / AR169314

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : ई-कचरा (व्यवस्थापन)

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. सुधाकर भोलेराव घर

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी रोजेश्वरी अशोकराव बाईक

वर्ग BA-TY विषय ई - कचरा (व्यवस्थापन)

_____ या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

Baik
विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 25 / 011 / २०22

CamScanner

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री/~~श्रीमती~~/कु. रानेश्वरी अशोकराव नाईक

यांनी ई - कचरा (व्यवस्थापन) या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी
Dr. S.N. Bhalerao

प्राचार्य
महाविद्यालयाचे शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 25 / 11 / 2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

भारतातील सध्याच्या परिस्थितीत

ई - कचरा व्यवस्थापन

ई - कचरा

प्रस्तावना -

२० व्या शतकात, माहिती आणि संप्रेषण क्षेत्रात आपल्या गतीत प्रचंड बदल घडवून आणले आहेत आमचे जीवन, आमची अर्थव्यवस्था, उद्योग आणि संस्था व्यवस्थित करा. त्याच वेळी, यामुळे मोठ्या प्रमाणात घातक कचरा आणि इलेक्ट्रिक उत्पादनांपासून निर्माण होणारा इतर कचरा यासह अनेक समस्या निर्माण झाल्या आहेत. हे आधुनिक समाजापुढील एक गंभीर आव्हान आहे आणि शाश्वत विकास साधण्यासाठी त्याचे निराकरण करण्यासाही समन्वित प्रयत्न आवश्यक आहेत.

सध्याच्या जागतिक व्यवसायाच्या परिस्थितीत हरित व्यवसाय हे अर्थव्यवस्थेचे प्रमुख चालक आहेत. विविध हरित उपक्रमांपैकी, कचरा पुनर्वापराचा पर्यावरणावर सर्वाधिक सकारात्मक परिणाम होतो. विविध प्रकारच्या कचऱ्यापैकी इलेक्ट्रॉनिक कचऱ्याची वैशिष्ट्ये आहेत.

अ) कचऱ्याचा सर्वात वेगाने वाढणारा विभाग
ब) त्याच्या मूळे रचनेमुळे सर्वात मौल्यवान
क) काळजीपूर्वक हाताळले नाही तर अत्यंत धोकादायक

3736

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श कॉलेज किनोळी

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : उकरे चंपावती सोनबाराव

वर्ग : बी ए तृतीय

बैठक क्रमांक : AR.169398 Roll.No: 3736

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : हुंडा प्रथा

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा.डॉ. एस. एन. गायकवाड

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी डुकरे चंपावती सोनवाराव

वर्ग बी.ए. तृतीय विषय पर्यावरण अभ्यास

इको प्रेरणा या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
डुकरे चंपावती सोनवाराव

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 26/11/2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. सुश्री चंपावती सोनवाड

यांनी पर्यावरण अभ्यास या

विषयावर मार्गदर्शक अध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्यांने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीलेली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयाची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
अध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Arts Commerce & Science College.
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : ०८ / ११ / २०१२

प्र. ७वा प्रदुषण प्रकल्प :-

प्रस्तावना :-

आजच्या युगात पर्यावरणीय प्रदुषण हा मानवजातीसाठी सर्वात मोठा धोका आहे. वाढत्या औद्योगिक लोकसंख्या, नियंत्रणाबाहेर वाढत चाललेले औद्योगिकीकृत आणी वाढती आणी नैसर्गिक संसाधनांचा बेजबाबदार पणे वापर यामुळे पर्यावरण दुषित होऊन जाते. प्रदुषणामुळे पर्यावरणावर घातक परिणाम होऊन पर्यावरणावर गंभीर परिणाम होतात. मानवाच्या तीन मुलभुत गरजा म्हणजे जल, जमीन, आणी हवा या वेगवेगळ्या मानवी कृतीमुळे प्रदुषित होतात.

हवा प्रदुषणाचा जर आपण इतिहास पाहिला तर पुर्वीची हवा ही आत्ताच्या अपेक्षा कित्येक पटींनी शुद्ध होती. औद्योगिक क्रांतीची सुरुवात आणी त्यानंतर वाढत जाणारे उद्योग धंदे आणी मोठ्या प्रमाणावर वाढत जाणारी लोकसंख्या या लोकसंख्येला पुरवल्या जाणाऱ्या सोई सुविधा

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

3857

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय किंगोली.

वर्ष : बी.ए तृतीय वर्ष - 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : सोमनाथ एकनाथ वामन

वर्ग : बी.ए.तृतीय वर्ष (BATY)

बैठक क्रमांक : 3857 EXAMNO AR1694500

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : नवा प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : मोहे सर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी सोमनाथ एकनाथ वामन

वर्ग BATY विषय ~~[illegible]~~ प्रदूषण

~~[illegible]~~ या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

सोमनाथ एकनाथ वामन

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 25/11/2022

CamScanner

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. सोमनाथ एकनाथ वामन

यांनी हळा प्रश्न पठा या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वत: संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वत:च्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची पुर्वानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Arts Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : २५/ ११/२०२२

* हवा प्रदूषण *

- प्रस्तावना :

आजच्या युगात पर्यावरणीय प्रदूषण हा मानवजातीसाठी सर्वांत मोठा धोका आहे. वाहत जाणारी लोकसंख्या, नियंत्रणाबाहेर वाहत जाणारी ~~झालेली~~ औद्योगिकी क्षेत्र आणि वाढती शहरे आणि ~~ई~~ नैसर्गिक संसाधनांचा बेजबाबदार पणे वापर यामुळे पर्यावरण ~~पूर्ण~~ दूषित होऊन जाते. प्रदूषणामुळे पर्यावरणावर घातक परिणाम होऊन पर्यावरणावर गंभीर परिणाम होतात. मानवाच्या तीन मुलभूत गरजा म्हणजे जल, जमीन आणि हवा या वेगवेगळ्या मानवी कृतींमुळे प्रदूषित होतात.

हवा प्रदूषणाचा जर आपण इतिहास पहिला तर पुर्वीची हवा ही अताच्या ~~हवेपेक्षा~~ कितेक पटींनी शुद्ध होती. औद्योगिक क्रांतीची सुरुवात आणि नंतर वाहत जाणारे उद्योग धंदे आणि मोठ्या प्रमाणावर वाहत जाणारी लोकसंख्या या लोकसंख्येला पुरवण्या जाणाऱ्या सोई सुविधा त्यासाठी तयार केली गेलेली उपकरणे यांतून दिवसेंदिवस वाढ होऊन त्यांमधून बाहेर पडणाऱ्या विविध प्रकारच्या वायूमुळे दिवसें दिवस पृथ्वीवरील हवा ही प्रदूषित होत चालली आहे.

3814

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श कॉलेज हिंगोली

वर्ष : 2022 - 23

विद्यार्थ्याचे नांव : पोटे शिल्पा दगडु

वर्ग : बी. ए., तृतीय

बैठक क्रमांक : AR1694431

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जल प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा.डॉ. एस. एन. गोरेगांव

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी शिल्पा दगडू पोटे

वर्ग बी.ए. तृतीय विषय पर्यावरण अभ्यास

जल प्रदूषण या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीनुसार

सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन साहित्यावरच ही

प्रबंधिका आधारित असून स्वत:च्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही

विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

शिल्पा
विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
शिल्पा दगडू पोटे

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 24 / 11 / 2021

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. पोरे शिल्पा दगडू

यांनी जल प्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
ADARSH EDUCATIONAL SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist Hingoli

दिनांक : 24/ 11 /२०२२

प्रस्तावना :- आपल्या घरापर्यंत तसेच आपल्या परिसरामध्ये रोज नळाद्वारे पाणी पुरवठा केला जातो. जेव्हा उन्हाळ्याच्या दिवसामध्ये जेव्हा पाण्याचा तुटवडा जाणवतो. आज आपण 21 व्या शतकात आहोत आज आपल्या समोर अनेक मोठ मोठ्या समस्या म्हणजे दिवसेंदिवस मोठ्या प्रमाणावर सामोरे जावे लागत आहे. हवामानात आलेले बदल आणि लोकसंख्या वाढी पासून ते अगदी शहरातील बिघडलेल्या अत्यावश्यक सुविधा पर्यंत अशा अनेक बऱ्हाना सामना करावा लागत आहे. मानवी कृती आणि अन्य कारणांमुळे पाण्याच्या नैसर्गिक गुणवत्ता प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्षपणे बदल होतात आणि पाणी कोणत्याही कारणासाठी वापरण्यास अयोग्य ठरते. या पाण्याला जलप्रदूषित म्हणतात. गुणधर्म बदलल्याने मानव व जलीय सजीवांवर अपायकारक परिणाम करणारी जलप्रदूषण ही प्रक्रिया आहे.

3705

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022 - 2023

विद्यार्थ्याचे नांव : शिवा माधव वलखंडे.

वर्ग : B.A IIIrd year

बैठक क्रमांक : AR 1694 34

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : वायु प्रदूषण.

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा.डॉ. एस. एम. आंबेराव

CamScanner

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी शिक्षा माधव बलखंडे

वर्ग BA अंत पूर्वार्ध विषय वायु प्रदूषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
Shiksha

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 28/11/2022

CamScanner

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. शिक्षा माधव बलखंडे.

यांनी व वायु प्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सहशिक्षिका
PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 28 / 11 /२०२२

CamScanner

FIRE CRACKERS

हवेत विषारी वायू त्यहान धूलि कणांचे प्रमाण वाढल्यामुळे हवा प्रदूषण ही एक मोठी समस्या बनली आहे. दगडी कोळसा, लाकूड यांसारखे ज्वलनशील पदार्थ जाळल्याने हवेत कार्बन मोनॉक्साइड, कार्बन मोनॉक्साइड इत्यादी विषारी वायू हवेत सोडले जातात. आणि अशा हवेत माणसाचे श्वास घेणे फार धोकादायक आहे. रस्त्यांवरील वहतांशी वाहनांमधून कार्बन मोनॉक्साइड, नायट्रोजन ऑक्साईड, सल्फर मोनॉक्साइड असे घातक पदार्थ हवेत सोडले जातात, आणि ते मुख्य कारण देही आहे, वाहनांचा Air Pollution अतिवापर भारतात या समस्येने भयंकर घातले आहे, त्यामुळेच तर जग-

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श कॉलेज, हिंगोली.

वर्ष : 2022

विद्यार्थ्याचे नांव : आश्विनी राजेश चव्हाण.

वर्ग : B.A IIIrd Year

बैठक क्रमांक : 3721 Exam Seat No. AR-169405

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जल प्रदूषण.

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा.डॉ. एस. एन. गायकवाड

CamScanner

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी आश्विनी राजेश चव्हाण

वर्ग बी.ए. तृतीय वर्ष विषय पर्यावरण शास्त्र

जल प्रदूषण या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 23/11/2022

CamScanner

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. आश्विनी राजेश वडोठा

यांनी जल प्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 23/11/2022

CamScanner

* प्रस्तावना *

मुळ लॅटिन शब्द 'Pollutus' म्हणजे अस्वच्छता, घाण करणे होय, 'Pollutus शब्दावरून Pollution हा शब्द आला त्याला मराठीत 'प्रदूषण' म्हणतात. अशुद्ध हवा, अशुद्ध पाणी म्हणजे प्रदूषण होय, म्हणजेच शुद्ध हवा व शुद्ध पाण्याची जीवसृष्टीच्या निर्मिती व विकासाला आवश्यकता असते.

मानव, प्राणी इतर जीवांना जगण्यास घातक ठरतील, अशा पदार्थांची, द्रव्यांची निर्मिती केल्याने 'प्रदूषण' निर्माण होते. अशुद्ध द्रव्ये, दुर्गंधी, विषारी धातू यांच्या मुळे हवेतील प्राणवायूचे प्रमाण २०.९५ टक्क्यांपेक्षा कमी होते. त्या पासुन आरोग्याला जी इजा प्राप्त होते, त्यालाच 'प्रदूषण' म्हणतात. पाणी, हवा, जमीन यांच्या प्रदूषणाबरोबर तीव्र प्रखर' अशा ध्वनीच्या खडखडाट मुळे आवाजाचे प्रदूषण घडते. जोराच्या ध्वनी / आवाजा मुळे कानठळ्या बसुन बहिरेपणा येते. आपल्या पृथ्वीवर ७१ टक्के भाग सागरजलाने, तर २९ टक्के भाग जमिनीने व्यापलेला आहे. पृथ्वीवर ९७ टक्के पाणी क्षारयुक्त (सागरजल), तर केवळ ३ टक्के गोडे पाणी उपलब्ध आहे. ३ टक्के गोड्या पाण्यापैकी २.१ टक्के पाणी हे बर्फ-हिमाच्या हिमनद्यात ध्रुवांवर व उंच पर्वतशिखरांवर आढळते. केवळ ०.९ टक्के गोडे पाणी नद्या, ओढे, तलाव, सरोवरे, झरणे,

Topic :

Page
Date

नाव :- नंदनी सत्यनारायण कुशेल

वर्ग :- B.A. T.Y

रोल नं :- 3783

विषय :- जलप्रदूषण

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist Hingoli.

Dr. S.N. Bhaleraо

Sign: .....

Topic :

Page :
Date :

जलप्रदूषन

प्रस्तावना :-

जल प्रदूषण ही एक महत्वपूर्ण पर्यावरणात्मक समस्या आहे. पृथ्वीवरील सजीवांच्या अस्तित्वासाठी पाणी हे अतिशय महत्वाची भूमिका बजावते पाण्याला रसायनांचा राजा असे म्हटले आहे. हे एक निसर्गातले आश्चर्यकारक रसायन असून हजारो पदार्थ ना स्वतः मध्ये सामावून घेण्याचा वैशिष्ट्यामुळे त्याला (वैश्विक द्रावण) असे म्हटले आहे. (Universal Solvent)

आज मानवा समोर अनेक मोठ मोठ्या समस्या आहेत त्यापैकीच जलप्रदूषण ही एक समस्या दिवसेंदिवस मोठ्या प्रमाणावर वाढत चालली आहे. वेगवान वाढत जाणाऱ्या लोकसंख्येच्या पिण्यासाठी स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा करणे अशक्य होताना दिसत आहे. आज विकसनशील देशातील देशांतील लोकांना पाण्याच्या समस्येला मोठ्या प्रमाणावर सामोरे जावे लागत आहे.

Sign: .....

colurs GOLD MICKEY MOUSE

CamScanner

3724

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आयर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022

विद्यार्थ्याचे नांव : श्रावणी निवृत्ती शेवाळे

वर्ग : B.A.T.Y

बैठक क्रमांक : 3724

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : श्रेया तदुपन EXAM NO AR 169313

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा.डॉ. एस. एन. गालेराव

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी धनश्री नितीन उहाले

वर्ग B.A.T.Y विषय Political Science

इतनो प्रश्नपत्रिका या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीनुसार सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
धनश्री नितीन उहाले

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 25 / 11 /२०२२

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. कन्या निलिन उगले

यांनी स्वनी प्रकाश

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 25 / 11 /2022

ॐ

प्रदूषण ही आज जगाची मुख्य चिंता आहे. मुख्य प्रदूषणांपैकी एक म्हणजे ध्वनी प्रदूषण. आज आवाजाच्या अनेक स्त्रोतांमुळे ध्वनी प्रदूषण हा आपल्या मुख्य चिंतेचा विषय बनला आहे. यामध्ये वाहनांचे यंत्रणा, मोटार वाहन आणि विमानाचा आवाज आणि रेल्वेचा आवाज देखील समाविष्ट आहे. यासोबतच औद्योगिक आणि निवासी इमारतींमुळे निवासी भागात ध्वनी प्रदूषण होऊ शकते.

हॉर्न प्रदूषण हे प्रामुख्याने वाहना द्वारे होणारे प्रदूषण आहे. आजच्या काळात वाहनांचा वापर अती प्रमाणात चालू आहे. त्यामुळे होणार आवाज हा लहान मुले, वयस्कर माणसे व तसेच आजारी व्यक्ती यांना त्रास होतो. तसेच या आवाजामुळे मानसिक ताण वाढतो, शांतपणे जागता येत नाही.

सर्व प्रकारच्या वाहनांची इंजिने, विमाने, ट्रक, चारचाकी, दुचाकी इतर वाहनांमध्ये आवाज कमी करणारी यंत्र निर्मिती व संशोधन करणे महत्वाचे व उपयुक्त ठरेल.

अशा प्रकारे हॉर्नच्या आवाजामुळे मोठ्या प्रमाणात प्रदूषण होते.

3854

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय, हिंगोली

वर्ष : 2022 - 2023

विद्यार्थ्याचे नांव : कोमल भारत वाकळे

वर्ग : B. A. IIIrd. year.

बैठक क्रमांक : AR169307

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : [illegible]

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : भालेराव सर

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी कोमल भारत वाकळे

वर्ग B.A. IIInd year विषय हवा प्रदूषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
कोमल भारत वाकळे
KVAKLE

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 24 /11 /2022

CamScanner

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. कोमल भारत वाकळे

यांनी हवा प्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 24 / 11 / 2022

प्रस्तावना

पर्यावरण :—

पर्यावरण म्हणजे मानवी विकासाला आवश्यक असणारी त्याच्या भोवतालची परिस्थिती. पर्यावरणात हवा, पाणी, अन्न, सुर्यप्रकाश, प्राणी जीवन व वनस्पतीजीवन यांचा समावेश होतो. या घटकात असंतुलन निर्माण झाले की, त्याचा परिणाम मानवी जीवनावर होतो. म्हणून पर्यावरणात संतुलन साधण्याचा प्रयत्न प्रत्येक राष्ट्र करीत आहे.

पर्यावरण ही संकल्पना बहुसमावेशक, बहुव्यापक व गुंतागुंतीची आहे. पर्यावरण म्हणजे पृथ्वीवरील विशिष्ट भागाशी निगडीत असलेली सभोवतालची परिस्थिती असे वर्णन व्युत्पती शास्त्र करण्यात आले आहे.

'Environ' या मूळ फ्रेंच शब्दापासून 'Environment' हा इंग्रजी शब्द रूढ झाला. यालाच मराठीत पर्यावरण असे म्हणतात. परिस्थिती अनेक घटकांनी मिळून बनलेली असते. काही घटक असते काही घटक मानव निर्मित तर काही घटक निसर्ग निर्मित असतात. काही घटक निर्जीव असतात तर काही सजीव असतात. या सर्व घटकांची परस्परक्रिया सतत पण चालू असते. यामधून पर्यावरण निर्मिती होते. पर्यावरण ही संज्ञा काल सापेक्ष आहे. जसे डोंगराच्या तळयातील पाणी, हवा, मृदा व वनस्पती सजीवांच्या दृष्टिने महत्वपूर्ण पर्यावरणाची निर्मिती करतात.

3856

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय, हिंगोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : ऐश्वर्या गजानन वालनकर

वर्ग : B.A 3rd year

बैठक क्रमांक : AR.69404

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : वायु प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा.डॉ. एस. एन. आलेराव

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी ऐश्वर्या गजानन वाभनकर

वर्ग बी. ए. तृतीय वर्ष विषय पर्यावरण शास्त्र

(वायू प्रदूषण) या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 22/11/2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. ऐश्वर्या गणानन वाघमारे

यांनी बायू प्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक 22 / 11 / २०२२

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

वायु प्रदुषण (Air Pollution)

प्रस्तावना :-

वायु प्रदुषण तेव्हा उद्भवते जेव्हा वायु, वायू आणि जैविक रेणुंचा समावेश असलेल्या पदार्थांची हानीकारक किंवा अत्याधिक प्रमाणात पृथ्वीच्या वातावरणात प्रवेश केला जातो. यामुळे मानवांमध्ये रोग, ॲलर्जी आणि मृत्यु देखील होऊ शकतात. हे उत्तर श्वसनाचा त्रास ही प्राणी आणि अन्न पिके यांस हानी पोहोचवू शकते आणि नैसर्गिक किंवा मानव निर्मित पर्यावरण वातावरणास हानी पोहोचवू शकते. मानवी क्रिया आणि नैसर्गिक प्रक्रिया दोन्ही वायु प्रदुषण निर्माण करू शकतात. केवळ बाहेरील वायु प्रदुषणामुळे 2.1 ते 4.2 दशलक्ष अकाली लोकांचा मृत्यु होतात.

POWER PLANT

उद्दाणुतील औष्णिक वीजनिर्मिती प्रक्रियामुळे उद्दाणु खाडीच्या सागरी पाण्याचे गेल्या काही महिन्यांपासून बेसुमार प्रदुषण वाढल्याचे स्थानिकांचे म्हणणे आहे. यामुळे येथील मत्स्यव्यवसाय कायमचा नष्ट होण्याची भिती पर्यावरण अभ्यासक व मच्छिमारांनी व्यक्त केली आहे उद्दाणु खाडी-

3738

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022-2023

विद्यार्थ्याचे नांव : नितीन जगन गायकवाड

वर्ग : B.A.T.Y. (Arts)

बैठक क्रमांक : AR 169399

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : हवा प्रदुषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रो. डॉ. एस.एन. आलेराव

CamScanner

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी नायकवाड नितीन गगन

वर्ग B.A.T.Y विषय हवा प्रदूषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वत: च्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 26/11/2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. गायकवाड निलीन जगन

यांनी इंग्रजी प्रहसन या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 26 / 11 / २०२२

आजच्या युगात पर्यावरणीय प्रदुषण हा मानवजातीसाठी सर्वात मोठा धोका आहे. वाढत जाणारी लोकसंख्या, नियंत्रणा बाहेर वाढत चालेलेलो औद्योगिक क्षेत्र आणी वाढती शहरे आणी नैसर्गिक संसाधनाचा बेजाबदार पणे वापर यामुळे पर्यावरण दुषित होऊन जाते. प्रदुषणामुळे पर्यावरणावर घातक परिणाम होऊन पर्यावरणावर गंभीर परिणाम होतात. मानवाला तीन मुलभुत गरजा आहे त्या म्हणजे अन्न, जल, हवा, आणी हवा या वेगवेगळ्या मानवी कृतीमुळे प्रदुषित होतात. व धोका निर्माण होते.

हवा प्रदुषण जर आपण इतिहास पाहिला तर पुर्वीची हवा ही आताच्या हवे पेक्षा कित्येक पटीनी शुद्ध होती. औद्योगिक क्रांती ची सुरुवात आणी त्यानंतर वाढत जाणारे यंत्रे. आणी मोठ्या प्रमाणावर वाढत जाणारी लोकसंख्या या लोकसंख्येला पुरवल्या जाणाऱ्या सोयी सुविधा त्यासाठी तयार केली गेलीली उपकरणे यांतुन दिवसेंदिवस धाड होऊन त्यामधुंन बाहेर पडणाऱ्या विविध प्रकारच्या वायुंमुळे दिवसेंदिवस पृथ्वी वरील हवा ही प्रदुषित होत चालली आहे.

हवा प्रदुषणाची कारणे ही कोणती आहेत. हवा प्रदुषणात कारणीभूत ठरणारे घटक कोणते आहेत. आणी हवा प्रदुषण रोखण्यासाठी कोणत्या उपाय-योजना

3834

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श कॉलेज, हिंगोली

वर्ष : 2022 - 23

विद्यार्थ्याचे नांव : शेख सद्दाम हापेस

वर्ग : B.A. Third. Year

बैठक क्रमांक :

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जल प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : आलेपाड पवार

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी शेख सद्दाम हुसेन

वर्ग B.A.T. Year विषय Environment of water pollution या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 21/12/2022

CamScanner

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. शेख सद्दाम हापेज

यांनी जल प्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक

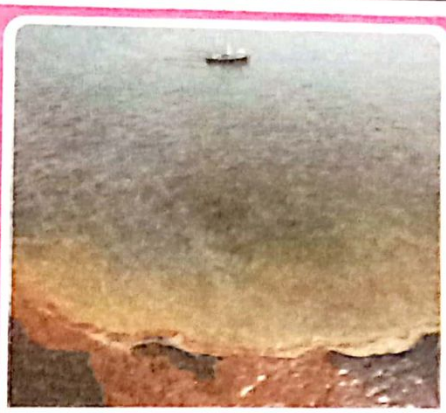
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य

I/C Principal
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Arts Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : २१/१२/२०२२

oil Spill in the sea : 1991 च्या आखाती युद्धात समुद्रात तेल गळती होती घातक असु शकत याची अचूक कल्पना जगाला नाही. काँग्रेसच्या, सद्दाम हुसेनच्या अज्ञान कुवेतहून परतताना तेथील तेल विहिरीतील तेल समुद्रात टाकले. त्याचा परिणाम विनाशकारी होता. कच्चा तेलाचा जाड थर 160 किमी लांब आणि 68 किमी रुंद परिसरात पसरला होता. या थराची जाडी 13 सेमी पर्यंत होती.

OIL SPILLAGE IN SEA

या विनाशकारी गळतीचा प्रभाव करण्यासाठी अनेक महिने लागले. त्यामुळे हजारो समुद्री पक्षी कोरे होऊ मोठ मृत्यू नष्ट झाले. तेल किनाऱ्यावर पोहचले. सौदी अरेबियाला पाण्याच्या संकटाचा सामना करावा लागला, किनारी आजार झाडे नष्ट झाली माशांना उष्ण-कटिबंधीय संकटाचा सामना करावा लागला. अमेरिकेच तत्कालीन राष्ट्राध्यक्ष जॉर्ज डब्ल्यु बुश यांनी याला वेडेपणाचे कृत्य म्हटले होते. पण हे अयंकर असे भारताविरुद्ध दोघांनी

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

3753

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श कॉलेज हिंगोली

वर्ष : 2022

विद्यार्थ्याचे नांव : शितल उत्तम जाधव

वर्ग : B.A.T.Y. C1

बैठक क्रमांक : 3753

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : एक प्रदुषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. डॉ. एस. एन. आंबेराव

CamScanner

प्रकल्पलेखन पत्रिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी शितल उत्तम गाढाव

वर्ग F.Y.M.Sc. विषय हवा प्रदूषण

AIR Pollution या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वत:च्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

शितल उत्तम गाढाव
Gadhav

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 26/11/2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. शितल उत्तम जाधव

यांनी इवा प्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
I/C प्राचार्या
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist Hingoli

दिनांक : 24/11/2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रस्तावना

अन्न वस्त्र, निवारा या तीन मुलभुत गरजा ओळखण्यासाठी अन्न ही संज्ञा फार व्यापक अर्थाने वापरली जाते. म्हणजे यात अन्नधान्य, वनस्पती आणि हवा या महत्त्वाच्या घटकांचा समावेश अप्रत्यक्ष पणे झालेला आहे जिवंत राहण्यासाठी आपल्याला अन्न प्राणवायुची योग्य त्या प्रमाणात पुरवठा होणे आवश्यक आहे.

प्रकृती निरोप राखण्यासाठी मानवाला सकस आहाराबरोबर स्वच्छ आणि शुद्ध हवेची आवश्यकता

आहे जिवंत राहण्यासाठी मानवाला सकस आहाराबरोबर स्वच्छ आणि शुद्ध हवेची आवश्यकता आहे हवेतील प्रदुषणाचा परिणाम मानवी जीवनाबरोबरच वनस्पती आणि इतर जीवसृष्टीवर होतो. हवा वेगवेगळ्या वायुंच्या मिश्रणाने बनली आहे त्याचे प्रमाण सर्वसाधारण परिस्थितीत कायम आहे असते यापैकी काही घटक आपल्याला आवश्यक असतात काही निरुपयोगी असतात तर काही घातक असतात आवश्यक घटकांचे प्रमाण जास्त व अनावश्यक घटकांचे प्रमाण कमी राहुन त्या

3792

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : श्री आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : पुजा गंगाधर मस्के

वर्ग : B.A. I. Year

बैठक क्रमांक : AR-169458 | ~~Exam No~~ 3792

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जल प्रदुषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : भोलेराव सर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी कु. प्रज्ञा गंगाधर मेश्के

वर्ग B.A. I.y विषय जलप्रदूषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

कु. प्रज्ञा गंगाधर मेश्के

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 27 / 11 /२०२२

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. पूजा गंगाहर मरके.

यांनी जलप्रदुषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 27 / 11 / 2022

प्रस्तावना :—

जल प्रदुषण ही एक महत्वपूर्ण पर्यावरणात्मक समस्या आहे. पृथ्वीवरील सजीवांच्या अस्तित्वासाठी पाणी हे अतिशय महत्वाची भूमिका बजावते पाण्याला रसायनाचा राजा असे म्हटले आहे. हे एक निसर्गातिल आश्चर्यकारक रसायन असून हजारो पदार्थांना स्वतःमध्ये सामावून घेण्याच्या वैशिष्ट्यामुळे त्याला वैश्विक द्रावण (universal solvent) असे म्हटले आहे.

आज मानवासमोर अनेक मोठे मोठ्या समस्या दिवसेंदिवस मोठ्या प्रमाणावर वाढत चालली आहे. वेगाने वाढत जाणाऱ्या लोकसंख्येला पिण्यासाठी स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा करणे अशक्य कोटीतील दिसत आहे.

आज विकसनशील देशांतील देशांतील लोकांना पाण्याच्या समस्येला मोठ्या प्रमाणावर सामोरे जावे लागत आहे. भविष्यात प्रत्येकाची पाण्याची गरज भागविण्यासाठी पाण्याचे योग्य ते व्यवस्थापन आतापासूनच करणे आवश्यक आहे. आज पाण्याच्या व्यवस्थापनाच्या विविध पद्धतींचा अवलंब करून पाण्याची आतापासूनच बचत करणे गरजेचे आहे.

3781

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली.

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : मनिषा वामन कुऱ्हे

वर्ग : B.A.T. Yeare.

बैठक क्रमांक : AR-169379 / 3781

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : मृदा प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : भोलेराव सर.

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी मनिषा वामन कुऱ्हे

वर्ग B.A.I.Y विषय पर्यावरण अभ्यास

मुद्दा पद्धती या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

मनिषा वामन कुऱ्हे

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 28/11/2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री/ ~~श्रीमती~~ / कु. सानिया वामन लुंडे

यांनी बृहा प्रइमठा या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

THE PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 28/11/2022

प्रस्तावना :-

नैसर्गिक आणि मानवी कारणांमुळे मातीची गुणवत्ता कमी होण्याला मृदा प्रदुषण म्हणतात. माती ही पृथ्वीच्या वरच्या पृष्ठभागावर पसरलेली संसाधने आहे ज्यामध्ये सेंद्रिय आणि अजैविक पदार्थांचे मिश्रण आढळते.

जमिनीचा नैसर्गिक घटक (नद्या, ओढे) असा भागात जास्त प्रमाणात मृदा प्रदुषण होते. औद्योगिक सांडपाणी प्रक्रिया न करता आहे तसे जमिनीमध्ये सोडले जाते त्यामुळे माती प्रदुषण होते. तसेच शेतीमधील रासायनिक खतांचा अतिवापर व कचरा जाळण्यानेही माती प्रदुषण होते.

जंगलतोडीमुळे झाडांची संख्या कमी होते त्यामुळे जमिनीची मोठ्या प्रमाणात धुप होते. काही जमिन शेती, वनस्पतीसाठी उपयोगी पडते, तर काही जमिनीवर पावसाळ्यानंतर वाळवंटे आहेत. काही भाग डोंगराळ आहेत.

शेती वनस्पतीच्या दृष्टीने 'मृदा' भूमी महत्वाची असते. या मृदेला 'आर्द्रतेच्या पुरवठा स्त्रोत' की, ती वनस्पतीच्या वाढीला उपयुक्त बनते. मृदेपासून विटा, मातीची भांडी तयार करतात. इमारतीसाठी मातीचा (मृदेचा) उपयोग होतो. "मृदा म्हणजे जमीन.

योग्य हवामान उपलब्ध असेल तर ही खनिज घटकयुक्त मृदा पिकांच्या व वनस्पतींच्या वाढीला उपयुक्त असते.

Topic

Page

Date

आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

नाम :- बालाजी फाकीराव चोपडे

कक्षा :- B.A.T.Y

विषय :- पर्यावरण [जल प्रदूषण]

रोल नं :- 3723

PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Arts Commerce & Science College.
HINGOLI Dist. Hingoli

Sign: .....

BIG COLORS GOLD Flowers

CamScanner

Topic :

Page :
Date :

प्रस्तावना :-

जल प्रदुषण एक महत्वपुर्ण पर्यावरणात्मक समस्या आहे. पृथ्वीवरील सजीवांच्या अस्तित्वासाठी पाणि हे अतिशय महत्वाची भुमिका बजावते. पाण्याला रसायनांना शक्ति म्हटले आहे.

हे एक निर्सगातले आश्चर्यकारक रसायन असुन हजारो पदार्थांना स्वत: मध्ये समावुन घेण्याच्या वैशिष्ट्यामुळे त्याला 'वैश्विक दावन' [UNIVERSAL SOLVENT] असे म्हटले आहे.

आज मानवा-समोर अनेक मोठ-मोठ्या समस्या आहेत. त्यापैकीच जल-प्रदुषण ही एक समस्या दिवसेंदिवस मोठ्या प्रमाणावर वाढत चालली आहेत.

वेसुमार वाढत जाणाऱ्या लोकसंख्येला पिण्या-साठी स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा करने अशक्य होताना दिसत आहे. आज विकसनशिल देशातील लोकांना पाण्याचा समस्येला मोठ्या प्रमाणावर सामोरे जावे लागत आहे. आज आपन या प्रकल्पाचा माध्यमातुन 'जल प्रदुषण' या विषयी बाबत सविस्तर माहिती घेणार आहोत.

Sign: .....

BIG COLORS GOLD Flowers

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

3791

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : मस्के कृष्ण शंकुरराव

वर्ग : B.A III Year

बैठक क्रमांक : AR16 9339 (Roll No: 3791)

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : हवामान प्रदुषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. शालेराव सर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी मस्के करण संकरराव

वर्ग बी.ए.तृतीय वर्ष विषय स्वामान्य प्रश्न०१

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : २८/११/२०२२

हवामान बदल आणि त्याचा पर्यावरणावर होणारा परिणाम :

वातावरण हा एक गतिमान द्रव असे जो सतत गतिमान असतो. त्याचे मौलिक गुणधर्म आणि त्याचा दर आणि गतीची दिशा या दोहोंवर सौर विकिरणाची असमान भौगोलिक स्थिती महासागरातील प्रवाह पर्वतरांगांचे स्थान आणि अभिमुखता वातावरणातील रसायनशास्त्र आणि टोपोग्राफीचा भूपृष्ठभागावर वनस्पती यासह विविध घटकांचा प्रभाव पडतो हे सर्व घटक कालानुसार बदलतात. काही घटक जसे की महासागरामध्ये उष्णतेचे वितरण वायुमंडलीय रसायन आणि पृष्ठभागावरील वनस्पती अगदी कमी वेगाने बदलतात. इतर जसे की पर्वतरांगेचे खोल आणि उंची दीर्घ कालखंडानुसार बदलतात म्हणून वातावरणाचे मौलिक गुणधर्म

3758

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय, हिंगोली

वर्ष : बी. ई. 3 year [2022-23]

विद्यार्थ्याचे नांव : जोंधळे दिनेश प्रकाश

वर्ग : बी. ई. 3 year

बैठक क्रमांक : 3758

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : वायू प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. डॉ. एस. एन. आत्तेराव

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी दिनेश प्रकाश जोंधळे

वर्ग BA III year विषय वायू प्रदूषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
दिनेश प्रकाश जोंधळे

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 26 / 11 /२०२१

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. जोंधळे दिलेश प्रकाश

यांनी बाबू प्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist Hingoli

दिनांक : 26 / 11 / 2022

प्रस्तावना

पृथ्वीवरील सजीवांवर वाईट परिणाम करणाऱ्या पर्यावरणातील कोणत्याही घटकातील बदलाला प्रदूषण म्हणतात.

प्रदूषणाचे अनेक प्रकार आपल्या पाहावयास मिळतात. उदा. हवा प्रदूषण, ध्वनी प्रदूषण, पाणी प्रदूषण, मृदा प्रदूषण इ. अनेक प्रकारचे प्रदूषण आपल्याला पाहायला मिळतात.

प्रदूषणामुळे सजीवांवर वाईट परिणाम होतो त्यामुळे प्रदूषणावर नियंत्रण आणणे खूप महत्त्वाचे आहे. प्रदूषण नियंत्रणासाठी काही गोष्टी आपण करण्यास सुरुवात केल्यास प्रदूषण नियंत्रणात येऊ शकते.

प्रदूषण नियंत्रणात आणण्यासाठी शासनाने वेगवेगळे उपक्रम राबवलेले आपल्याला दिसून येतात "झाडे लावा झाडे जगवा" असे अनेक उपक्रम आपल्याला दिसून येतात.

प्रदूषण नियंत्रणात आणण्यासाठी फक्त शासनाची जबाबदारी नसून ही जिम्मेदारी आपलीपण आहे कारण आपल्यामुळे सुद्धा या प्रदूषणाचा वाईट परिणाम होऊ शकतो.

आज या प्रकल्पामध्ये आपण हवा प्रदूषणाबद्दल माहिती पाहणार आहोत. या मध्ये आपण प्रदूषणाचे कारणे, प्रकार व कशा प्रकारे नियंत्रणात आणायचे हे आपण पाहणार आहोत.

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022 - 23

विद्यार्थ्याचे नांव : कु. तेजस्विनी श्रीवंत भागवते

वर्ग : B.A. T.Y.

बैठक क्रमांक : Ar. 169375.

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जलप्रदुषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. डॉ. एस. एम. भालेराव

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी कु तेजस्वीनी यशवंत भागवते

वर्ग B.A.T.Y. विषय जल प्रदूषण

जलप्रदूषण या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

Tejaswini

विद्यार्थी

नाव व स्वाक्षरी

कु. भागवते तेजस्वीनी यशवंत.

मार्गदर्शक

प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 26/11/2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. भागवते तेजस्विनी यशवंत.

यांनी जलप्रदुषण. या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : २८ / ११ / २०२२

जलप्रदुषण

प्रस्तावना :-

शुद्ध पाण्यामध्ये जेव्हा नैसर्गिक अशुद्ध घटक हे नैसर्गिक किंवा अनैसर्गिक रित्या मिसळले जाते जातात. ज्यामुळे ते सजीवांच्या आरोग्यास हानीकारक ठरते तेव्हा त्याला जलप्रदुषण असे म्हणतात.

असे जल प्रदुषण होण्यासाठी वैयक्तीक स्तरापासून ते जागतिक स्तरापर्यंत अनेक घटक कारणीभूत असतात. जेव्हा पाण्यामध्ये झाडांचा पाला-पाचोळा, माती, कचरा, यांसारखे स्थानिक स्वरूपातील घटक आणि कारखान्यातून निघणारे रसायने, सांडपाणी यांसारखे ह्व स्वरूपातील घटक आणि कारखान्यातून मिसळल्याने जितके जलप्रदुषण होते तितकेच पाण्याचे तापमान वाढल्यानेही होते म्हणजेच पाण्याचे वाढते तापमान हे जलप्रदुषणास कारणीभूत असते.

जल प्रदुषण विचारात घेताना पृथ्वीच्या पृष्टावरील जल म्हणजेच पृष्टीय जल आणि भुजल म्हणजेच पृथ्वीच्या पोटातील जल या दोन प्रकारांचा विचार केला जातो. पृष्ठभागावरच्या जल म्हणजे नाले, नदी, समुद्र, महासागर, इ. यामध्ये झालेल्या प्रदुषणाचा प्रचार केला जातो तसेच जल प्रदुषणासाठी अशुद्ध घटक पाण्यामध्ये मिसळण्यासाठी एक ठराविक कालावधी असतो आणि काही वेळेस ठराविक कालावधी नसतोही.

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

3832

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : Adarsh college, Hingoli

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : Shaikh Anas Shaikh Alim

वर्ग : B.A. T.Y

बैठक क्रमांक : 3832 (AR 162370)

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : वायु प्रदुषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : [Dr. S.N. Bhaleao]

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी शेख अनस शेख अलीम

वर्ग B.A. T.Y विषय वायु प्रदुषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 24/11/2022

CamScanner

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / ~~श्रीमती~~ / ~~कु.~~ शेख अनस शेख अलीम

यांनी तासु प्रस्ताव या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : २५ / ११ /२०२२

JCT PLANT

वायु प्रदुषण :-

वायु प्रदुषण लेखा उच्चतन लेखा वायु कुण आहि नैसिक रेणुना हानिकारक असलेल्या पदार्थांची हानिकारक किंवा अत्याधिक प्रमाणात पृथ्वीच्या वातावरणामध्ये प्रवेश केला जातो. यामुळे मनिषांमध्ये रोग, अलर्जी आहि मृत्यू केला जातो. हे इतर सजीवांना जसे की प्राणी आहि झाड पिके यांस हानी पोहोचवु शकते आहि नैसर्गिक किंवा मानव निर्मित पर्यावरण वातावरणास हानी पोहोचवु शकते मानवी क्रिया शकतात. केवल वाहरील वायु प्रदुषणामुळे 2.1 ते 4.21 दशलक्ष अकाली लोकांचा मृत्यू होतो.

2016 जागतिक आरोग्य संघटनेच्या अहवाला नुसार 2012 मधील वायु प्रदुषणामुळे जगभरात सुमारे 6 दक्षलक्ष लोकांचा मृत्यू झाला होता, अंदाजे आंतरराष्ट्रीय ऊर्जा एजन्सीने प्रतिध्वनी व्यक्त केली.

वायुप्रदुषण म्हणजे वातावरणाचे मानवी आरोग्यास तसेच पर्यावरणाचा अविभाज्य भाग असलेले प्राणी पक्षी वनस्पती, जीवजंतु इत्यादींना हानिकारक असलेले घटक लेखा हवेमध्ये मिसळुन जाणे लेखा वायुप्रदुषण असल्याचे समजल्यास येते. फक्त मानवी आरोग्यास हानिकारक असलेले वातावरणातील घटक वायुप्रदुषणास जबाबदार आहेत, असे पूर्वी समजले जात असे.

3734

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आर्ट्स कॉलेज, हिंगोली

वर्ष : 2022 - 2023

विद्यार्थ्याचे नांव : मुकेश विजयसिंह दिक्षीत

वर्ग : B.A. Third Year

बैठक क्रमांक : 3734

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जलप्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव :

CamScanner

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी मुकेश विनयसिंह पिसीत

_____ वर्ग B.A - T.Y विषय जनसंपर्क

_____ या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

Mukesh
विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : २९ / ११ /२०२२

CamScanner

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. मुकेश विनायकसिंह दिवीत

यांनी जलत्रुटी या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का
I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College
HIN OLI Dist Hingoli

दिनांक : 29 / 11 /2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

सद्या जलप्रदूषण ही गंभीर समस्या बनली आहे. मानवासाठी दैनंदिन मुलभूत सुविधांमधली जलप्रदूषण पसरत आहे. जलप्रदूषणाची समस्या जगातील सर्व देशांना विचार करण्यास भाग पाडते. पाणी हे मानवी जीवनासाठी अत्यंत आवश्यक आहे. पाण्याशिवाय मानवी जीवनाची कल्पना करणे अशक्य आहे. पाणी हा मानवी जीवनाचा आधार आहे. त्याशिवाय, मानुस पाणी, पक्षी, मानवी जीवनाला कोणतीही पाणी जशू राहत नाही, आपल्या दैनंदिन गरजांसाठी आपण मर्यादित प्रमाणात पाणी वापरावे. पाणी प्रदूषित होऊ नये.

प्रदूषण म्हणजे काय ?

या मुळ लॅटिन शब्द 'Pollutus' म्हणजे अस्वच्छता, घाण करणे होय, 'Pollutus' शब्दावरून 'Pollution' हा शब्द आला. त्याला मराठीत प्रदूषण म्हणतात. अशुद्ध हवा, अशुद्ध पाणी म्हणजे प्रदूषण होय. म्हणूनच शुद्ध हवा व शुद्ध पाण्याची जीवसृष्टीत निर्मिती व विकासाला आवश्यकता असते.

प्रदूषणाची व्याख्या मराठी

मानव, प्राणी व इतर जीवांना जगण्यास घातक ठरतील, अशा पदार्थांची, द्रव्यांची निर्मिती केल्याने प्रदूषण, निर्माण होते. अशुद्ध हवेमुळे, दुर्गंधी, विषारी घटक घातल्यामुळे हवेतील प्राणिवायुचे प्रमाण कमी होते. त्यामुळे आरोग्याला जी हवा प्राप्त होते, त्यालाच 'प्रदूषण' म्हणतात, पाणी, हवा जमीन यांच्या प्रदूषणाकरीता 'त्रिविध प्रकार' असा

AR/6931/D

3754

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : आरुषी यादव जाहीर

वर्ग : BATY (SEM-V)

बैठक क्रमांक :

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : पर्यावरणीय प्रदूषणाचे प्रकार

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. आनेराव सर

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी कु. भाग्यश्री यादव जाहिर

वर्ग BA TY विषय पर्यावरणीय प्रदूषणाचे ~~निविध~~ प्रकार

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

नाव :- भाग्यश्री यादव जाहिर

दिनांक : / /२०

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. कांचनश्री यादव जाधव

यांनी "पर्यावरणीय प्रदूषणाचे विविध प्रकार" या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

Ashale

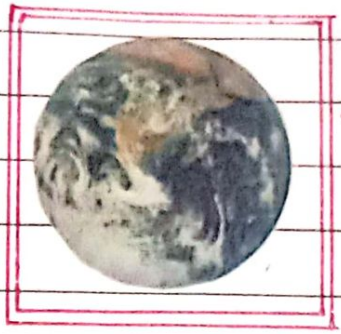
मार्गदर्शक

प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : / /२०

* विषय :-

'पर्यावरणीय' प्रदुषणाचे विविध प्रकार

• प्रस्तावना :- (Introduction)

दैनंदिन व्यवहारामध्ये आपण वातावरणात, पाण्यात, ह्वेत किंवा अन्नात सजीवांना हानिकारक असलेले पदार्थ मिसळण्याच्या प्रक्रियेला अथवा क्रियेला 'प्रदूषण' म्हणतात.

प्रदुषण ही समस्या दिवसेंदिवस वाढतच आहे. औद्योगिक कचरा थेट मातीत, पाण्यामध्ये आणि ह्वेत मिसळत आहे. एवढे असूनही लोक प्रदूषणाला आणि त्याच्या परिणामाला गांभीर्याने होत नाही आहेत. या गोष्टींकडे आता झटून दुर्लक्ष केले तर आपल्या भावी पिढ्यांना याचा खूप त्रास होऊ शकतो.

प्रदुषण ही आजच्या काळातील एक खूप गंभीर समस्या बनली आहे. वाढती लोकसंख्या, वृक्षतोड, औद्योगिक कचरा, नैसर्गिक साधनसंपत्तीचा गैरवापर अश्या अनेक कारणांमुळे प्रदुषण भयंकर वाढत आहे. प्रदुषण ही समस्या आता फक्त भारतापुरतीच मर्यादित नसून जगभरात देखील ही समस्या

3853

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022 - 2023

विद्यार्थ्याचे नांव : सविता शिवाजी वाकळे

वर्ग : B.A. IIIrd year

बैठक क्रमांक : AR1 69306

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जल प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. महेश्वर सर

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी सविता शिवाजी वाकळे

वर्ग B.A. 3rd year विषय जल प्रदूषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
सविता शिवाजी वाकळे

दिनांक 24/1/2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. सविता शिवाजी वाकळे

यांनी जल प्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक

प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

~~डी.एच.~~

प्राचार्य

सही व शिक्का

ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 24 / 11 / 2022

जल प्रदूषण :-

सध्या जलप्रदूषण ही गंभीर समस्या बनली आहे. माणसाच्या दैनंदिन मुलभूत सुविधांमुळेही जलप्रदूषण पसरत आहे जल प्रदूषणाची समस्या जगातील सर्व देशांना विचार करण्यास भाग पाडते. पाणी हे मानवी जीवनासाठी अत्यंत आवश्यक आहे.

पाण्याशिवाय मानवी जीवनाची कल्पना करणे अशक्य आहे. पाणी हा मानवी जीवनाचा आधार आहे, त्याशिवाय माणूस, प्राणी, पक्षी, कोणताही प्राणी जगू शकत नाही. आपल्या दैनंदिन गरजांसाठी आपण मर्यादित प्रमाणात पाणी वापरावे पाणी प्रदूषित होऊ नये.

जलप्रदूषण या प्रकल्पलेखनामधून आपण जल प्रदूषणाचे उपाय, जलप्रदूषणाचे प्रकार, जल प्रदूषणाचे परिणाम, जल प्रदूषणाचे महत्त्व, जल प्रदूषणाची व्याख्या, जल प्रदूषणाची कारणे कोणती ओहत या बदल संपूर्ण माहिती घेणार आहोत.

त्यासाही सर्व प्रथम आपल्याला (म्हणजेच आम्ही) प्रदूषण म्हणजे काय हे माहीती करून घेणे गरजेचे आहे; कारण की, जलप्रदूषण हा एक प्रामुख्याने प्रदूषणाच्या चार प्रकारांपैकी एक आहे.

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : Aadarsh Collge Hingoli

वर्ष : B A T y

विद्यार्थ्याचे नांव : Pratiksha Premchand joge

वर्ग : B A T y

बैठक क्रमांक : 3757

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : Air pollution.

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : AR 169323

CamScanner

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी गोडे प्रतिक्षा प्रेमचंद

वर्ग B.A III Year विषय हवा प्रदूषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
गोडे प्रतिक्षा प्रेमचंद

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 03/11/2023

CamScanner

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. जोगी प्रीती प्रेमचंद

यांनी इ.१ मधुबन या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यार्थ्याच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वत: संकलित केलेल्या लेखन सामग्रीवर आधारीत असून स्वत:च्या हस्ताक्षरात लिहीलेली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
स्वाक्षरी व शिक्का

PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Arts Commerce & Science College.
HIN (KU) Dist. Hingoli

दिनांक : 08 / 11 / 2022

प्रस्तावना

आजच्या युगात पर्यावरणीय प्रदुषण हा मानवजातीसाठी सर्वात मोठा धोका आहे. वाढत जाणारी लोकसंख्या, निरंतरणाहीर वाढत चालेली औद्योगिक क्षेत्रे आणि वाढती शहरे आणि नैसर्गिक संसाधनाचा बेजबाबदार पणे वापर सामुळे पर्यावरण दुषीत होऊन पर्यावरणावर जाने प्रदुषणामुळे पर्यावरणावर घातक परिणाम होऊन पर्यावरणावर गंभीर परिणाम ~~होणार~~ होतात.

मानवाच्या तीन मुलभुत गरजा म्हणजे जल, जमीन आणि हवा या वेगवेगळ्या मानवी हतीमुळे प्रदुषित होतात हवा प्रदुषणाचा फार आपल्या इतिहासा पहिल्या तर पुर्वीचा हवा ही आत्ता इतकेच्या कित्येक पटीने शुद्ध होती औद्योगिक क्रांतीचा सुरुवात आणि नंतर वाढत जाणारे उद्योग धंदे आणि मोठ्या प्रमाणावर वाढत जाणारी लोकसंख्या या लोकसंख्येला पुरवत्या जाणाऱ्या सोई सुविधा त्यासाठी तयार केल्या

37-60

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श कॉलेज हिंगोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : गाम रामदास कदम

वर्ग : B.A.T.Y

बैठक क्रमांक : 3760

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : वायु प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव :

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी श्याम रामदास कदम

वर्ग ~~B.A.I.Y~~ विषय वायु प्रदूषण पर्यावरण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
श्याम रामदास कदम

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 10/11/2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. राम रामदास कदम

यांनी वायू प्रदूषण पर्यावरण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College.
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 10 / 11 / 2023

वायु प्रदूषण हा प्रकार कसा होतो

औद्योगिकीकरणामुळे प्रकाराची माहिती
मिळवा. वाढत्या प्रमाणात होणारा
आणि त्याचा वातावरणावर उपयोग
केला. तसेच इंधनाचे ज्या
उपलब्ध असलेल्या माहिती बाबत
करत प्रकाराची. माहिती संकलित
आहे विषयानुसार पालन मोठ्या प्रमाणात
होत असलेली वायु प्रदूषण झाली

त्याचे

होणारे परिणाम

पृथ्वीवर होणारे परिणाम. तसेच
पर्यावरणावर

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापी

वर्ष :

विद्यार्थ्याचे नांव : ऋतुजा प्रल्हाद नागरे

वर्ग :

बैठक क्रमांक : 3801 B.A.T.Y
3801

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : पर्यावरणीय प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : आनेराव सर

प्रकल्प लेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, मी अनुजा प्रल्हाद नागरे

वर्ग B.A. I विषय पर्यावरणीय प्रदूषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वत: च्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
अनुजा प्रल्हाद नागरे

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 10/11/2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. अन्यतुजा प्रल्हाद नागरे

यांनी पर्यावरणीय प्रदुषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

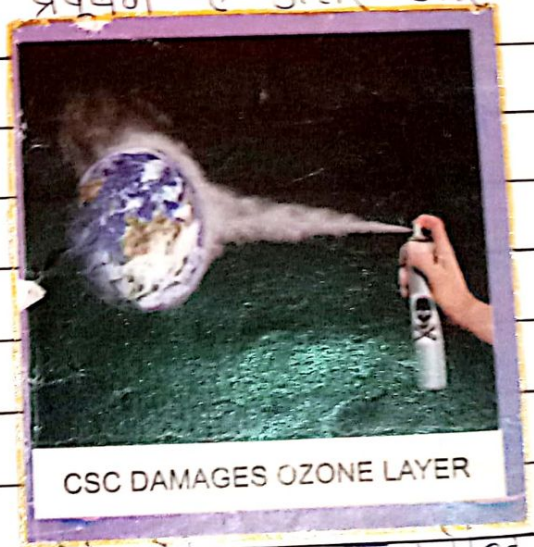
प्राचार्य
सही व शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 10/11/2022

* प्रस्तावना :-

निसर्ग हा मानवाचा ओळखी आहे निसर्गाशिवाय मानव राहू शकत नाही निसर्गामध्येच मानवाचा जन्म होतो. आणि निसर्गामध्येच मानवाचा लय होतो. आज मानवाने खूप मोठ्या प्रमाणात यंत्राचे डिझाईन गाठले आहे. आणि हे डिझाईन गाठत असताना निसर्गामध्येच हस्तक्षेप केला आणि याचीच परिणती म्हणून मानवाला प्रदुषणासारख्या गंभीर समस्येला आज तोंड द्यावे लागत आहे. मानवाच्या अन्न, वस्त्र, निवारा ह्या नैसर्गिक घटकांचा परिणाम होत असतो. प्रदुषण म्हणजे निसर्ग, मानव व अन्य प्राणी जीवन यांच्यातील समतोल बिघडणे म्हणजेच प्रदुषण होय. मानवाने स्वत: घातलेल्या वाईट कृतीचे प्रदुषण हे उत्तर आहे असे आपल्याला म्हणावे लागेल.

हवा प्रदुषण व्याख्या :-

1. निसर्ग, मानव व अन्य प्राणी जीवन यांच्यातील समतोल बिघडणे म्हणजे प्रदुषण होय.

2. कोणतीही सुसंघटित रचना बदलणे म्हणजे प्रदुषण होय.

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022 / 2023

विद्यार्थ्याचे नांव : गजानन परसराम बंदुके

वर्ग : B.A.T.Y.

बैठक क्रमांक : AR 169396

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जलप्रदुषण समस्या

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : भालेराव सर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की श्री गजानन पंढरीनाथ बंदुके

वर्ग B.A I y. विषय इतिहास

रामेश्वर या विद्यार्थ्याने सदर प्रशिक्षक मार्गदर्शकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रशिक्षण यशस्वीरित्या पूर्ण केले आहे. या विषयाकरीता नोंदणी केलेल्या सेमिनार व्यतिरिक्त ही प्रशिक्षण अवधीत अन्यत्र सदर व्यवहार झालेला नाही. या विषयाचा या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही सेमिनारसाठी प्रशिक्षण झालेले नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
गजानन बंदुके
Gandhe

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 08/11/2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. गजानन परसराम बंडुके.

यांनी जल प्रदूषण समस्या या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 08 / 11 / २०२२

* प्रस्तावना *

पाणी हे पर्यावरणातील एक महत्वपूर्ण संसाधन आहे. पृथ्वीवरील सजीवांच्या अस्तित्वासाठी पाणी हे अतिशय महत्वाची भूमिका बजावते. पाण्याला रसायनांचा राजा असे म्हटले आहे. हे एक निसर्गातले आश्चर्यकारक रसायन असून इतरो पदार्थांना स्वतः मध्ये सामावून घेण्याच्या वैशिष्ट्यामुळे त्याला वैश्विक द्रावण (universal solvent) असे म्हटले आहे.

आज मानवासमोर अनेक मोठ मोठ्या समस्या आहेत. त्यापैकीच जल-प्रदूषण ही एक समस्या दिवसेंदिवस मोठ्या प्रमाणावर वाढत चालली आहे. वाढत जाणाऱ्या लोकसंख्येला पिण्यासाठी स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा करणे अशक्य होताना दिसत आहे. आज विकसनशील देशांतील लोकांना पाण्याच्या समस्येला मोठ्या प्रमाणावर सामोरे जावे लागत आहे.

भविष्यात प्रत्येकाची पाण्याची गरज

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : बिसेन वैष्णवी इंद्रपालसिंह

वर्ग : B.A.T.Y

बैठक क्रमांक : 3716 Enrollo. AR 1693L2

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : वातावरणातील प्रदुषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : आसिराव सर

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी ~~वैष्णवी उंदपालसिंह विसेन~~

~~_____~~ वर्ग ~~B.A.T.Y~~ विषय ~~वातावरणीय प्रदुषण~~

~~वातावरणातील प्रदुषण~~ या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
विसेन वैष्णवी उंदपालसिंह

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 25/11/2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. जिसेन वैष्णवी रूपपालसिंह

यांनी वातावरणातील प्रदुषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 25 / 11 / २०२२

अणु चाचणीद्वारे प्रदूषण

Pollution By Nuclear Test

औष्विक (केंद्रकीय) विखंडन किंवा सम्मीलनातून उत्पन्न होणाऱ्या ऊर्जेचा वापर करून बनविलेल्या शस्त्रास अणवस्त्र म्हणतात.

दोन्हीही प्रकारच्या क्रियांमुळे अतिशय कमी मूलपदार्थांपासून प्रचंड प्रमाणात ऊर्जा बाहेर पडते. पहिल्या विखंडन प्रकारच्या अणवस्त्र चाचणीमधून अंदाजे 20,000 टन टी. एन. टी च्या स्फोटाइतकी ऊर्जा बाहेर पडती होती आणि पहिल्या औष्विक अणुकेंद्रीय शस्त्रचाचणीतून अंदाजे १.००.००० टन टी. एन. टी च्या स्फोटकाइतकी ऊर्जा बाहेर पडली होती. अदमासे १,१०० कि. ग्रॅ. वजन असलेल्या आधुनिक औष्विक अणुकेंद्रीय शस्त्राची विस्फोटक शक्ती ही जवळपास १२.००.००० (बार लाख) टन. टी एन. टी च्या स्फोटकाइतकी असते. याचा अर्थ, एखाद्या महान शहराला आग व किरणोत्सर्गाने. ग्रस्त करू शकतो.

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022 - 2023

विद्यार्थ्याचे नांव : निकिता दलित ठोके

वर्ग : B.A. III year.

बैठक क्रमांक : AR 169440 (3845)

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : स्वनीप्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. सुधाकर भोसले

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी निकिता दलित ठोके

वर्ग B.A III year. विषय इव्हनीप्रइ५०१

इव्हनीप्रइ५०१ या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
निकिता दलित ठोके

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 20 / 11 /२०२२

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. सिद्धिका दिनेश ठोके

यांनी ध्वनिप्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : २० / ११ / २०२५

प्रस्तावना

मनुष्य, प्राणी किंवा यांत्रिक पर्यावरणामुळे निर्माण झालेला मर्यादेपलीकडील असह्य ध्वनी म्हणजे ध्वनी प्रदूषण होय. यामुळे मनुष्य किंवा प्राणी जीवनाच्या कृती विसकळीत होतात किंवा त्यांचा समतोल बिघडतो. जगभरात मानवी परिसरातील बहुतेक ध्वनी हा बांधकाम आणि वाहतूक (मोटारी, विमाने, रेल्वे इत्यादींचा आवाज) यांच्यामुळे निर्माण होत असतो. शहरी नियोजनात सुटी असल्यास ध्वनी प्रदूषणात वाढ होते. तसेच औदयोगिक क्षेत्रे आणि निवासाची ठिकाणे एकमेकांना लागून असल्यास निवासी भागात ध्वनी प्रदूषण जाणवते.

ध्वनी प्रदूषणामुळे मनुष्य व प्राणी यांच्या आरोग्यावर आणि वर्तनावर परिणाम होतो. ध्वनीची पातळी वाढली कि माणसांमध्ये ताण वाढून हृदयाची धडधड वाढू शकते, रक्तदाब वाढतो आणि हृदयाचे विचार मंदू शकतात तसेच मज्जा विचलित होते चिडचिड होते, कार्यक्षमता घटते व पचनक्रियेत बदल होतो सतत होणाऱ्या ध्वनी प्रदूषणामुळे बहिरेपणाही येतो. आणल्याकडील वाहनचालकांना ते चालवित असलेल्या आणि अन्य वाहनांमुळे ध्वनी प्रदूषण अनेक वेळ सहन करावे लागते.

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय

वर्ष : 2022 - 2023

विद्यार्थ्याचे नांव : रिद्धी कविता संभाजी

वर्ग : B.A.T.Y

बैठक क्रमांक : ~~Roll No.3823~~ AR 169355

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : (अप्रकाशित)

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : भालेराव सर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी कविता संभाजी रिठे

वर्ग B.A.I.I विषय पर्यावरण प्रदूषण

Eva प्रदूषण या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

Rithe
विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
कविता संभाजी रिठे

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 15/11/2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. कविता संभाजी [illegible]

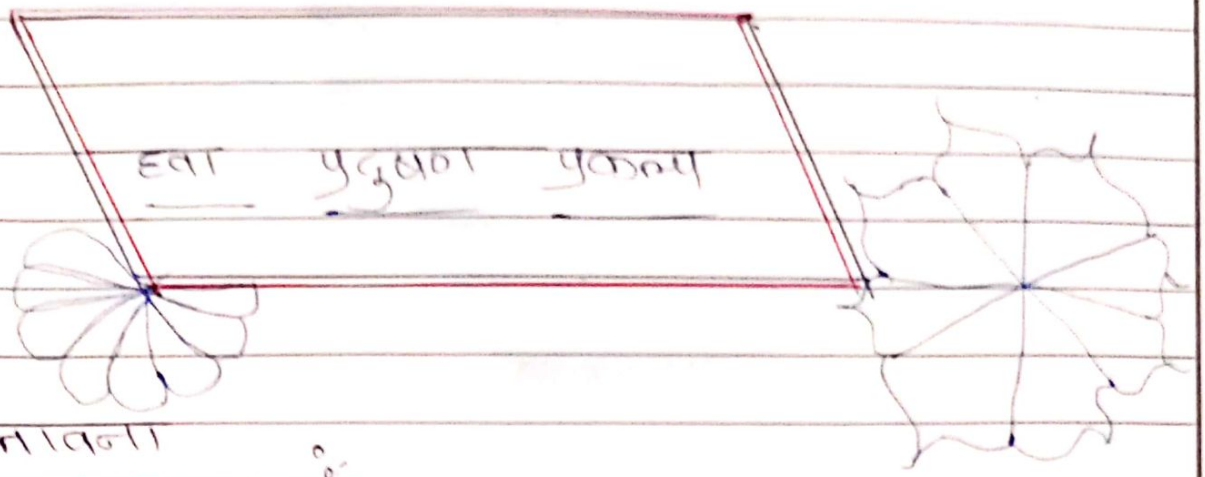
यांनी [illegible] या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATIONAL SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 15 / 11 / 2022

पुरनातना

आजच्या युगात पर्यावरणीय प्रदूषण हा मानवजातीसाठी सर्वात मोठा धोका आहे. वाढत जाणारी लोकसंख्या नियंत्रणाबाहेर वाढत चालली औद्योगिक क्षेत्र आणि वाढती शहरे आणि नैसर्गिक संसाधनांचा बेजाबाबदार पणे वापर यामुळे पर्यावरण दूषित होऊन जाते. प्रदूषणामुळे पर्यावरणावर गंभीर परिणाम होऊन पर्यावरणावर घातक परिणाम होतात मानवाच्या तीन मूलभूत गरजा म्हणजे जल जमीन आणि हवा या वेगवेगळ्या मानवी क्रियांमुळे प्रदूषित होतात. हवा प्रदूषणाचा जर आपण इतिहास पहिला तर पूर्वीची हवा ही आताच्या हवेपेक्षा कित्येक

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : कुरुआदर्श महाविद्यालय हिंगोली.

वर्ष : 2022 - 23

विद्यार्थ्याचे नांव : धनश्री विश्वनाथ कपोटे.

वर्ग : B.A. IV हॉल तिकिट नं

बैठक क्रमांक : Roll No - 3772 AR 1694 21

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जलप्रदूषण समस्या

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : आलिराव सर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी धनश्री विश्वनाथ उपोट

वर्ग BA T.Y विषय जलप्रदूषण

समस्या या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वत:च्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
धनश्री विश्वनाथ उपोट

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 08/11/२०२२

प्रकल्पलेखन पुस्तिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. हनवते विश्वनाथ रुपाजी

यांनी जलप्रदूषण समस्या या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वत: संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वत:च्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य

ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College
HINGOLI Dist Hingoli

दिनांक : 08 / 11 / 2022

प्रस्तावना :

जलप्रदूषण हि एक महत्वपूर्ण पर्यावरणात्मक समस्या आहे पृथ्वीवरील सजीवांच्या अस्तित्वासाठी पाणी हे अतिशय महत्वाची भूमिका बजावले. पाण्याला रसायनांचा राजा असे म्हटले जाते. हे एक निसर्गातिले आश्चर्यकारक रसायन असून हजारो पदार्थांना स्वतः मध्ये सामावून घेण्याच्या वैशिष्ट्यामुळे त्याला वैश्विक द्रावण (Universal Solvent) असे म्हटले जाते

आज मानवासमोर अनेक मोठ मोठ्या समस्या आहेत. त्यापैकिच जल-प्रदूषण ही एक समस्या दिवसेंदिवस मोठ्या प्रमाणावर वाढत चालली आहे. बेसुमार वाढत जाणाऱ्या लोकसंख्येला पिण्यासाठी स्वच्छ पाण्याच्या पुरवठा पुरवणे अशक्य होतांना दिसत आहे. आज विकसनशील देशांतील लोकांना पाण्याच्या समस्येला मोठ्या प्रमाणावर सामोर जावे लागत आहे.

भविष्यात प्रत्येकाची पाण्याची गरज

3822

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : भाग्यश्री रामराव रिठे

वर्ग : B.A III year (कला) 3822

बैठक क्रमांक : AR 169354

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : हवा प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. भालेराव सर

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी भाग्यश्री रामराव रिठे

वर्ग BA III Year विषय हवा प्रदूषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

कु: भाग्यश्री रामराव रिठे

दिनांक : 08 / 11/2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. भाग्यश्री रामराव रिठे

यांनी 'हवा प्रदूषण' या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सहकार शिवकर

ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 08/11/2022

प्रस्तावना :-

आधुनिक भारताच्या इतिहासात पाहिले तर, हवा प्रदुषण, जल प्रदुषण, ध्वनी प्रदुषण खूप मोठ्या प्रमाणात होत असलेले दिसत आहे. यामुळे वातावरणाचा होत असलेला मानव, प्राणी, पशुपक्षी किंवा इतर जीवांसाठी धोक्याचे आहे. यामुळे हे कुठे तरी थांबले पाहिजे यासाठी आपण स्वतः ही एक निसर्ग प्रेमी म्हणून पृथ्वीची काळजी घ्यायला पाहिजे.

यामुळे आपले व आपल्या पेक्षा वेगळे असणारे जीव यांचेही नुकसान होणार नाही. म्हणून पृथ्वी तलावावर माणूस हाच एक प्राणी आहे जे की वातावरणात बिगाड ही घडवून आणू शकतो, व सुधारणा ही घडवून आणू शकतो. यामुळे पृथ्वीचे होणारे नुकसान कुठे तरी थांबायला पाहिजे. यासाठी काही - तरी उपाय म्हणून शासनाने ही हवा प्रदुषण, जल प्रदुषण, ध्वनी प्रदुषण कायदा निर्माण केलेला आहे. यामुळे होणारे नुकसान थांबायला पाहिजे.

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श एज्युकेशन सोसायटी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022 - 2023

विद्यार्थ्याचे नांव : मारुती रामपुरे खोबरगी

वर्ग : B. A. T. Year

बैठक क्रमांक : AR-169338
3790

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : वायु प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : आप्पाराव सर

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी मारुति रामप्पा खोडनी

_____ वर्ग B.A.I.Year विषय वायुप्रदूषण

_____ या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीनुसार

सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही

प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही

विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 05/11/2022

CamScanner

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. [illegible]

यांनी [illegible] या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
महाविद्यालय
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 05/11/2022

CamScanner

हवा प्रदूषण / वायू प्रदूषण

Industrial Emission Effects Environment

आपल्या आवती भवती असा हवेचा घटकांचा, आपणास जगावणारा, श्वासावाटे आपल्याला जिवंत ठेवणारा आवश्यक असा वायू म्हणजे हवा। हेाय, हवेशिवाय आपण जगु शकत नाही.

हवा प्रदुषण व्याख्या:- आपल्या सोवतालच्या पर्यावरणात् विघातक बदल केल्याने सजीवाच्या व मानवाच्या कार्यक्षमतेत घट होत जाते. अशा भुपृष्ठावरील हवेतील घाण, वायु पदार्थांना प्रदुषके म्हणतात. व -यातुन हवेचे प्रदुषण होते. पर्यावरणाला व मानवाला हानी होईल इतके हवा अस्वच्छ होणे.

3780

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श एज्युकेशन सोसायटीचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय किनवली.

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : डोईफोडे मुरलीधर रामजी

वर्ग : B.A.T.y

बैठक क्रमांक : A.R. 169336

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जलप्रदूषण समस्या

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : भालेराव सर

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी कोठुळे मुरलीधर रामजी

वर्ग ~~B.A.T.J~~ विषय जल प्रदुषण

समस्या या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
कोठुळे मुरलीधर

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 18 / 11 / २०२३

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. कोहळे मुरलीधर रामजी

यांनी ग्रामप्रशासन समाज। या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सह. व शिक्षक

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 18 / 11 / 2022

प्रस्तावना :-

पाणी हा मानवी जीवनातील जिवंत जगण्याचा एक महत्वाचा घटक आहे. कारण पाण्याशिवाय सजीव सृष्टी नष्ट होऊ शकते.

जीवन जगण्यासाठी पाण्याची गरज महत्वपूर्ण आहे.

काहीकाळा पूर्वी आपण नदीची पुजा करत होतो. तिला जीवन दायनी मानत होतो.

कारण आपण म्हणतो. "जल हि जिवन है" अन्ना शिवाय राहु शकतो पण पाण्याशिवाय राहु शकत नाही.

पण

हेच पाणी मानवी जीवनाला घातक ठरत आहे.

त्याचे कारण काय आहे.

तर त्याचे कारण आहे. मानवी वाढणारी जनसंख्या आणि त्यांचा निष्काळजी पणा.

~~मानवी~~ मानवी समुदाय हे सर्रास पाणी वाया घालवतो. घरातील पाणी सर्व घाण नाली एका मोठ्या गटारात मीसळते आणि अशुद्ध मिश्रित मिश्रित नदीत सोडली जाते त्यामुळे पाणी दुषीत होते.

3709

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022.

विद्यार्थ्याचे नांव : गिरधा आश्रोबा बेले

वर्ग : B.A. 3Year

बैठक क्रमांक : AR169411

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : नाम्प्रयुक्त

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : आलदार सर

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी बेले गिरधर अशोक

_____ वर्ग B.A.T.Y विषय जलप्रदूषण

_____ या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
गिरधर बेले

दिनांक : 04/11/2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. बेले गिरीधर अशोक

यांनी सप्तपदी या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

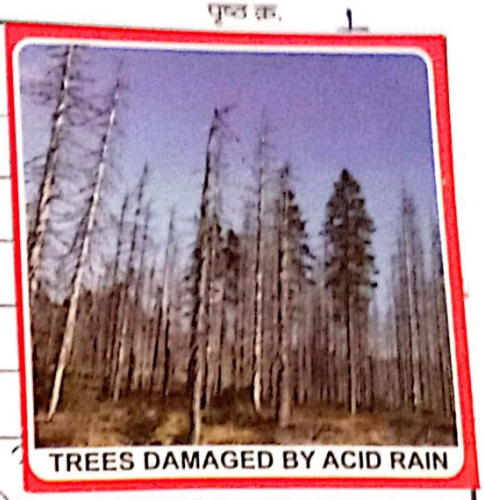
प्राचार्य
सही व शिक्का

PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College.
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 04 / 11 / 2022

जलप्रदूषण

~~जलप्रदूषण~~

TREES DAMAGED BY ACID RAIN

जलप्रदूषण म्हणजे पाण्याच्या
जलप्रदूषण हि एक मानव
आहे. हवा - पाणी - अन्न
तीन गरजांपैकी पाणी ही कुमाकाची गरज आहे आपल्याला पाणी
स्वच्छ आणि शुध्द मिळणे हे आरोग्य
च्या दृष्टीने खुपच महत्वाचे आहे
प्रदूषित पाण्यामुळे पोटाचे विकार
आणि इतर खरचसे रोग
होतात. पाणी प्रदूषित होण्याची
अनेक कारणे आहेत आणि याला
सर्वस्वी आपणच जबाबदार आहोत.
हि

हि सर्व जगाला भेडसावणारी
पर्यावरणीय गंभीर समस्या आहे. जल
प्रदूषणामुळे पाण्यात विशिष्ट गुणधर्म
पदार्थ अशा प्रमाणात मिसळले
जातात की ज्यामुळे पाण्याच्या
नैसर्गिक गुणवत्तेत बदल होऊन
ते वापरण्यास अयोग्य ठरते. जल
प्रदूषणामुळे सजीवांच्या आरोग्यावर
दुष्परिणाम होतात.

3800

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : सन 22-23

विद्यार्थ्याचे नांव : कु विजया सुनिल म्याती

वर्ग : BA. III Year

बैठक क्रमांक : A 3800

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जलप्रदुषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : आलिराव जी

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी विजया सुनिल म्हात्रे

वर्ग B.A III year विषय पर्यावरण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विजया म्हात्रे
विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 08/11/2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. विद्या सुनिल म्हात्रे

यांनी पर्यावरण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 08 / 11 / २०२२

☆ जलप्रदुषण ☆

मानवाने पाण्याचा अयोग्य व अनिर्बंध वापर केल्यामुळे जी प्रदुषण गंभीर समस्या निर्माण झालीआहे त्याला जलप्रदुषण असे म्हणतात.

नैसर्गिकरित्या किंवा माननिर्मिती बदलामुळे पाण्याची पारदर्शिक, रंग, चव, व आम्ल यात बदल झाल्यामुळे सेवनेयास निरुपयोगी बनते यालाच जलप्रदुषण असेम्हणतात.

जल प्रदुषण कारणे (मानवनिर्मिती)

अ) मानवनिर्मिती बदल.

① लोकसंख्यावाढ :- लोकसंख्यावाढ वाढवे म्हणून हे सर्वि समस्या मुळ आहे असे आपल्याला म्हणावे लागेल. लोकसंख्यावाढीमुळे सर्वांना गरजा वाढल्या. गरजा वाढल्यामुळे वेगवेगळ्या समस्या निर्माण झाल्या.

② रासायनिक खते :-

शेतीतील उत्पन्न वाढवे म्हणुन माणसाने खूप मोठ्या प्रमाणात रासायनिक खताचा वापर करण्यास सुरुवात केली शेतात पसरलेल्या रासायनिक खताचा मोठा अंश, ओढे, नाले, नदयांतून समुद्र पोहोचतो अशा प्रकारे जलप्रदुषण होते.

R.N 3755

3755

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : ~~करुणा कैलास जावळे~~ आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : करुणा कैलास जावळे

वर्ग : B.A. (T.Y.)

बैठक क्रमांक : 3755

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : हवा प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : [illegible]

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी करुणा कैलास जावळे

वर्ग B.A.(T.Y.) विषय पर्यावरण अभ्यास

(हता प्रदुषण) या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
नाव: करुणा कैलास जावळे

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 26 /11 /२०22

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. करुणा कैलास जावळे

यांनी हवा प्रदुषन (Air pollution) या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 26 / 11 / २० 22

* हवा प्रदुषण *

* प्रस्तावना :-

वातावरणात विविध वायुंचे एक निश्चित प्रमाण असते त्यांच्यात एक निश्चित गुणोत्तर ही असते. शरिराच्या अस्तित्वासाठी हवा हा अत्यंत महत्वाचा घटक आहे. मानव काही दिवस पाण्याशिवाय काही आठवडे अन्नाशिवाय जिवंत राहु शकतो पण हवे शिवाय काही मिनीटसुद्धा जिवंत राहु शकत नाही. म्हणजे मानव हवेशिवाय जगु शकत नाही. निरोगी स्वास्थ्यासाठी शुद्ध हवेची गरज असते. मानसाला किमान 16 किलो शुद्ध ऑक्सीजनची गरज असते परंतु वाढत्या औद्योगीक विकासानरोबर वातावरणातील वायुंचे प्रमाण असंतुलित व प्रदुषीत होत गेले मानवाच्या विविध क्रियामुळ पर्यावरणात विविध दुषीत पदार्थ सोडले जात आहेत त्यामुळे हवेचे प्रदुषण वेगाने वाढत आहे.

आपल्याभोवती अदृश्य अशा हवेच्या घटकांचा, आपणास जगवणारा, श्वासावाटे आपल्याला जिवंत ठेवणारा (अर्पित) आवश्यक असा भाग म्हणजे 'हवा' होय, हवेशिवाय आपण जगु शकत नाही. आपल्या भोवतालच्या पर्यावरणात विघातक बदल केल्याने सजिवांच्या व मानवाच्या कार्यक्षमतेत घट होत जाते. अशा प्रदुषणामुळे हवेतील घाण, टाकाऊ पदार्थांना प्रदुषके म्हणतात व त्यामुळे हवेचे प्रदुषण होते.

3821

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपुरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय, हिंगोली.

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : रिठे अंजली रंगनाथ

वर्ग : B.A.T.Y.

बैठक क्रमांक : 3821 / AR169353

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : वायू प्रदूषण.

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : [illegible]

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी रिठे अंजली रंगनाथ

वर्ग B.A.T.Y विषय नाथू प्रदुज०।

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

अंजली रिठे

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 18/11/2022

CamScanner

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री/~~श्रीमती~~/कु. रिठे अंजली रंगनाथ

यांनी नाव प्रबंधन या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
मान्यताप्राप्त शिक्षक

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 18/11/2021

१) प्रस्तावना :-

आजच्या युगातपर्यावरणीय प्रदूषण हा मानवजातीसाठी सर्वात मोठा धोका आहे. वाढत जाणारी लोकसंख्या, नियंत्रणाबाहेर वाढत चाललेले औद्योगिक क्षेत्र आणि वाढती शहरे आणि नैसर्गिक संसाधनांचा बेजबाबदार पणे वापर यामुळे पर्यावरण दुषित होऊन जाते. प्रदूषणामुळे पर्यावरणावर घातक परिणाम होऊन पर्यावरणावर गंभीर परिणाम होतात. मानवाच्या तीन मुलभूत गरजा म्हणजे जल, जमिन आणि हवा यावेगवेगळ्या मानवी कृतींमुळे प्रदूषित होतात.

हवाप्रदूषणाचा जर आपण इतिहास पहिला तर पूर्वीची हवा ही आत्ताच्या हवेपेक्षा कित्येकपटींनी शुद्ध होती. औद्योगिक क्रांतीची सुरुवात आणि त्यानंतर वाढत जाणारे उद्योगधंदे आणि मोठ्या प्रमाणावर वाढत जाणारी लोकसंख्या या लोकसंख्येला पुरवल्या जाणाऱ्यासोई सुविधा त्यासाठी तयार केली गेलेली उपकरणे यांतून दिवसेंदिवस वाढ होऊन त्यांमधून बाहेर पडणाऱ्या विविध प्रकारच्या वायूंमुळे दिवसेंदिवस पृथ्वीवरील हवा ही प्रदूषण होत चालली आहे.

हवाप्रदुषणाची कारणे कोणती आहेत, हवा प्रदूषणास कारणीभूत ठरणारे घटक कोणते आहेत आणि हवा प्रदूषण रोखण्यासाठी कोणत्या उपाययोजना केल्या पाहिजेत आणि कोणत्या गोष्टी या केल्या नाही पाहिजेत याबाबत 'हवाप्रदूषण' या

3703

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपुरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श कॉलेज हिंगोली.

वर्ष : 22-23

विद्यार्थ्याचे नांव : राज बबन बलगे

वर्ग : B.A 3year

बैठक क्रमांक : 3703

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : वायुप्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : D.R. भालेराव

CamScanner

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी राज बाबा बलगा

वर्ग B.A 3year विषय मराठी

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या संदर्भ साहित्यावरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 26 / 11 /2022

CamScanner

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. राज बबन बेलगे

यांनी वाघ्रुप्रुक्ष या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 26 / 01 / 2022

वायु प्रदुषण :-

वायु प्रदुषण तेव्हा उद्भवते जेव्हा वायु च्या आणि जैविक रेणुचा समावेश असलेल्या पदार्थाची हानिकारक किंवा अत्याधिक प्रमाणात वृद्धीच्या वातावरणमध्ये प्रवेश केला जातो. त्यामुळे माणसामध्ये रोग होतो. आणि मुख्य केला जातो हे बरेच संशोधनात असे कि पाणी आणि अन्न किंवा मातीत आणि पोकळीत आणि नैसर्गिक किंवा मानवी निर्मित पर्यावरण वातावरणात होणारे कोणतेही बदल मानवि क्रिया आकलन केवळ बोकेतील वायु प्रदुषणामुळे 2.1 ते 4.21 दशलक्ष अकाली लोकांचा मृत्यु होतो.

2014 जागतिक आरोग्य संघटनेच्या आकडेवारी नुसार 2012 मधील वायु प्रदुषणामुळे जगभरात 7. दशलक्ष लोकांचा मृत्यु झाला होता. आणि आंतरराष्ट्रीय ऊर्जा एजन्सीने तीव्रता व्यक्त केली.

वायु प्रदुषण म्हणजे वातावरणाचे मानवी आरोग्यास तसेच पर्यावरणाचा आंतरभाग्य भाग असलेल्या माणी पक्षी वनस्पती जीवजंतु इत्यादींना हानिकारक असलेले घटक जेव्हा त्यामध्ये मिसळतो जातात जेव्हा वायु प्रदुषण होत्याचे समजण्यात येते काही मानवी क्रियांस हानिकारक असलेले वातावरणातील घटक वायु प्रदुषणातील जबाबदार आहे असे पुर्वी समजले जात असे.

3720

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आर्ट्स महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022

विद्यार्थ्याचे नांव : चव्हाण आकाश गजानन

वर्ग : B.A.T.Y

बैठक क्रमांक : 3720 / AA 169329

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जल प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. भालेराव सर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी आकाश गजानन चव्हाण

वर्ग B.A.TY विषय ग्रामप्रशासन

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

Akash

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 12/11/2022

CamScanner

WATER POLLUTION

GARBAGE THROWN IN WATER

प्रस्तावना :-

जल प्रदूषण [illegible]
जल प्रदूषण म्हणजे पाण्याच्या स्रोतांचे प्रदूषण
ही एक मानव निर्मित समस्या आहे.
हवा पाणी - अन्न या मानवतेच्या तीन
गरजांपैकी पाणी ही दुसऱ्या क्रमांकाची पेय
एक महत्त्वाची गरज होय

आपल्याला पाणी स्वच्छ
व शुद्ध मिळणे हे आवश्यक वाटते,
आपल्या आरोग्याकरिता आणि दुर्लक्षित खूपच
महत्त्वाचे आहेत. प्रदूषित पाण्यामुळे पोटाचे
विकार गंभीर स्वरूपाचे रोग अशा प्रकार
चे होतात.

ही सर्व समस्या भेडसावण्याची
पर्यावरणीय गंभीर समस्या आहे.

जल प्रदूषणामुळे पाण्यात
मिश्रणे जातात. विशिष्ट गुणधर्माचे पदार्थ ठराव
प्रमाणात मिश्रणे जातात, की. वापरण्यात
आरोग्य ठरले जल प्रदूषणामुळे सजीवांच्या
आरोग्यावर दुष्परिणाम होतात किंवा
पाण्याची चव बिघडते.

3782

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : Adarsh college Hingoli

वर्ष : [redacted] सन 22-23

विद्यार्थ्याचे नांव : Manisha Shyam Kubi

वर्ग : B. A. I. Year

बैठक क्रमांक : 3782

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : Sound Pollution

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : आंबेडकर सर

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी मनिषा श्याम जुरीम

~~B.A.T.Year~~ वर्ग B.A.T.Y. विषय पर्यावरण अभ्यास

_____ या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

~~मनिषा~~
मनिषा श्याम
जुरीम

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 30 / 11 /2022

CamScanner

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. मनिषा श्याम कुरील

यांनी पवित्रा शास्त्री या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का
PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Arts Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 30 / 11 / 2022

* * ध्वनी प्रदूषण [Sound Pollution] * *

* प्रस्तावना :->

आज मानवाने सर्व क्षेत्रात खूपच विकास सर केले आहे. पण हे यशाचे शिखर सर करताना मानवाने पर्यावरणात प्रत्येक प्रकारे केला. त्यामुळे मानवाला आज वेगवेगळ्या समस्यांना तोंड द्यावे लागत आहे. ध्वनीप्रदूषण ही एक गंभीर समस्या आहे. आज खूप मोठ्या प्रमाणात नागरी -करण झाले आहे. त्यामुळे ध्वनिप्रदूषण ही समस्या निर्माण झाली आहे. मनुष्य, प्राणी किंवा यांत्रिक पर्यावरणामुळे निर्माण झालेला मर्यादेपलीकडील असह्य ध्वनी म्हणजे ध्वनी प्रदूषण. यामुळे मनुष्य किंवा प्राणी जीवनाचा कधी विसकटीत होतात किंवा त्यांचा समतोल बिघडतो. ~~जग~~ जगभरात मानवी परिसरातील बहुतेक ध्वनी हा बांधकाम प्राणि वाहतुक [मोटारी, विमाने, रेल्वे इत्यादींचा आवाज] यामुळे निर्माण होत असतो. शहरी नियोजनात तूटी असल्यास ध्वनी प्रदूषणात वाढ होते, तसेच औद्योगिक क्षेत्रे आणि निवासासाठी ठिकाणे यामधील अंतर असल्यास निवासी भागात ध्वनी प्रदूषण जाणवते.

3759

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022 - 2023

विद्यार्थ्याचे नांव : कु - प्रियंका दिपक जोंधळे

वर्ग : B. A IIIrd year (3759)

बैठक क्रमांक : AR - 169456

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जलप्रदुषण (पर्यावरण शिक्षण)

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. सुधाकर बालेराव सर

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी कु प्रियंका दिपक जोंधळे

वर्ग B.A III rd Year विषय जलप्रदुषण (पर्यावरण

शिक्षण) या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
प्रियंका दिपक जोंधळे

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 24/11/2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. प्रियंका दिपक जोंधळे

यांनी जलप्रदुषण (पर्यावर शिक्षण) या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 24/11/2022

प्रस्तावना :—

निसर्ग हा मानवाचा सोबती आहे. निसर्गामध्येच मानवाच्या गरजांची पुर्तता होते पर्यावरण म्हणजे सर्व घटकांची संरचना होय. जगातील सर्व लोकांना पर्यावरणासंबंधी दिले जाणारे शिक्षण म्हणजे पर्यावरण होय. सजीवांचे पृथ्वीतलावरिल अस्तित्व निसर्गनियमांनी बध्द अशा संतुलीत परिस्थितीवर अवलंबुन असते. आज मानवाने स्वतःच्या स्वार्थासाठी निसर्गामध्ये हस्तक्षेप केला आणि त्याचीच परिणती म्हणुन मानवाला वेगवेगळ्या समस्यांना आज सामोरे जावे लागत आहे. आज आपल्याला पर्यावरणामुळेच स्वास्थ्य लाभले आहे आणि आशा त्या स्वास्थ्याला मानव दिवसेनदिवस विघडवत चालला आहे. मानव हा स्वार्थाचा पुतळा आणि पर्यावरणाचे स्वास्थ्य विघडवणे हि त्याचीच परिणती अशा त्या स्वार्थाच्या जंगलामध्ये पर्यावरणाचे स्वास्थ्य मिळेल का ? याचा गांभीर्याने विचार करणे गरजेचे आहे.

पर्यावरण शिक्षणाच्या व्याख्या :—

रे हॉर्न, "मानव, त्यांची संस्कृती आणि जैव प्राकृतिक परिस्थिती यातील परस्पराबलंबन समजण्यासाठी व मुल्यांकन करण्यासाठी आवश्यक असलेली कौशल्ये व दृष्टिकोन विकसित करण्यासाठी मुल्ये व संकल्पनांना मान्यता देण्याची प्रक्रिया म्हणजेच पर्यावरण शिक्षण होय.

3839

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयांचे नांव : आदर्श कॉलेज हिंगोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : सोनवणे धम्मपाल बाबाराव

वर्ग : B.A.T. Year

बैठक क्रमांक : 3839

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जल प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : प्रा. प्रोतिराव सर.

CamScanner

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी छम्मपाल गणेश सोनवणे

वर्ग BA T.Year विषय जल प्रदूषण

Water Pollution या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

D.Sonawane
छम्मपाल सोनवणे
विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 14/11/2022

CamScanner

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. दामपाल गणेश सोनवणे

यांनी Water Pollution (जल प्रदूषण) या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 14 / 11 / २०२२

प्रस्तावना :-

आपल्या देशात शहरीकरण, औद्योगिकरण, कारखानदारी आदी कारणांमुळे पर्यावरणाचे प्रश्न आहे. त्यामुळे खूप मोठ्या प्रमाणात प्रदूषण होत आहे. तसेच कारखाने त्यांच्या मुंबई मधील रासायनयुक्त पाणी सरळ नदी पात्रात आणि प्रमाणात सोडतात. या प्रदूषणात दिवसेंदिवस वाढ होत जात आहे. वेगवेगळी झाडे-झुडपे तोडली आणि त्या ठिकाणी आपले कारखाने किंवा देतील. इमारती किंवा घरे बांधली जातात. यामुळे हवा, हवी, जल प्रदूषण यांसारखे अनेक प्रकारचे प्रदूषण होत असतात. तसेच मानवी पाणी नद्यांमध्ये सोडून दिले जाते. या सर्वांनी मानवास कारणीभूत ठरले अशा प्रकारे वाढते प्रदूषण निसर्गातील व मानवजातीला हानिकारक ठरत असते.

- जलप्रदूषणाचे कारणे :
- जलप्रदूषणाचे प्रकार :
- पाणी दुषित होण्याचे सामान्य कारण :
- जल प्रदूषणावर परिणाम करणारे घटक :
- मानवी आरोग्यावर जलप्रदूषणाचा होणारा परिणाम :
- जल प्रदूषणाचा पर्यावरणावर होणारा परिणाम :
- जल प्रदूषण रोखण्याचे उपाय :

3748

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श कॉलेज हिंगोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : आकाश प्रभाकर जाधव

वर्ग : B.A.T.y 5 sem

बैठक क्रमांक : 3748 / AR169442

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जल प्रदुषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : भालेराव सर.

CamScanner

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी आकाश प्रभाकर जाधव

वर्ग B.A.TY विषय जलप्रदूषण

_____ या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
आकाश प्रभाकर जाधव

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 08/11/2021

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. आढाव प्रभाकर जाधव

यांनी जलपुरुष या

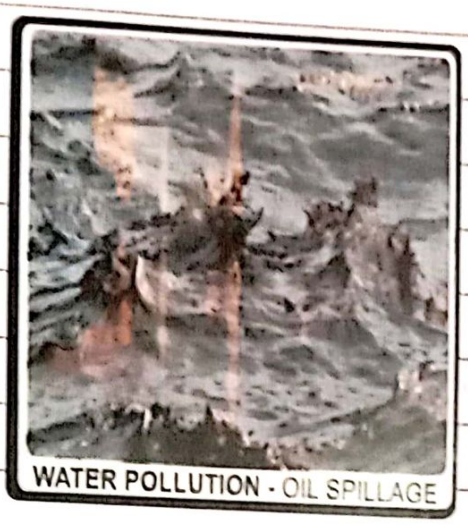
विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist Hingoli

दिनांक : 07 / 11 / 2022

जल प्रदूषण ही एक महत्वपूर्ण पर्यावरणा
त्मक समस्या आहे. पृथ्वीवरील सजीवांच्या
अस्तित्वासाठी पाणी हे अतिशय महत्वाची
भूमिका बजावते. पाण्याला 'रासायनांचा
राजा' असे म्हटले जाते.

हे एक निसर्गातील
आश्चर्यकारक रसायन असून हजारो
पदार्थांना स्वतःमध्ये सामावून घेण्याच्या
वैशिष्ट्यामुळे पाण्याला 'वैश्विक दावण'
असे म्हटले आहे.

3793

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श कॉलेज हिंगोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : मस्के शिवराज शंकर

वर्ग : B.A. III YEAR

बैठक क्रमांक :

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : Roll. No 3793 / A.R 169340
हवा प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : भालेराव सर

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी प्रसन्ने दिलीप त्येगड

_____ वर्ग B.D.T Year विषय ईव्ही प्रकल्प

_____ या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीयच्च ही प्रबंधिका आधारित असून स्वत:च्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 11 / 11/2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. मस्के शिवम त्र्यंबक

यांनी बा। पुस्तक या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक

प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य

सही व शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 11 / 11 /२०२२

AIR POLLUTION

वायु प्रदूषण प्रकल्प

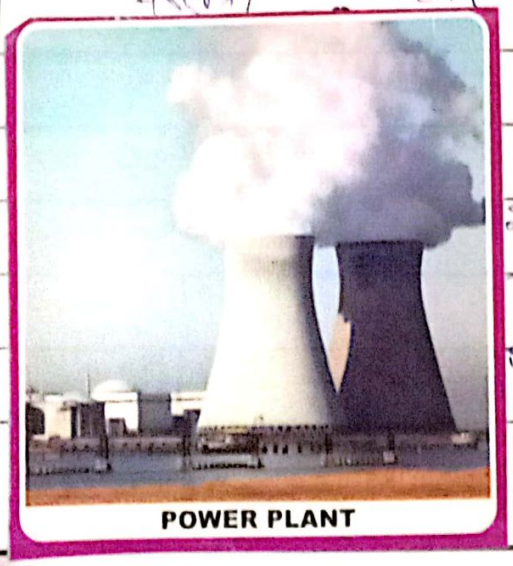
प्रस्तावना :

आजचा युगात पर्यावरणीय प्रदूषण हा मानवजातीसाठी सर्वात मोठा धोका आहे. वाढत जाणारी लोक संख्या नियंत्रणाबाहेर वाढत चालल्ले औद्योगिक क्षेत्र आणि वाढते शहर आणि नैसर्गिक साधनांचा बेजबाबदार पणे वापर या सर्व पर्यावरणावर दूरगामी परिणाम होऊन जातो.

प्रदूषणामुळे पर्यावरणावर बरेच परिणाम होऊ लागले आहेत. पर्यावरणावर गंभीर परिणाम होतात. मानवाच्या दुरुपयोग गरजा म्हणजे जसे, जमीन, अग्नि हवा या वेगवेगळ्या मार्गाने दूषितीमुळे प्रदूषित होतात.

हवा

प्रदूषणाचा जर आपण इतिहास पाहिला तर पृथ्वीची हवा ही इतिहासापेक्षा निश्चितच पतनी औद्योगिक क्रांतीच्या नंतर वाढत असे उद्योग यंत्रे आणि गाडी वाहतूक जाणारी.

POWER PLANT

3737

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : ~~नामदेव~~ आनंदा गोडे आदर्श महाविद्यालय किंगोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : नामदेव आनंदा गोडे

वर्ग : B.A T.Y

बैठक क्रमांक : 3737 AR169435

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : हवा प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : [illegible]

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी नागेश आनंदा गोडे

_____ वर्ग B.A. 3rd Year विषय इंग्रजी

_____ या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीनुसार

सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही

प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही

विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 13 / 11 / २०२५

प्रकल्पलेखन पर्यवेक्षित

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. नागेश आनंदा जाड

यांनी बी.ए. भाग ३ या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
प्राचार्य
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 13 / 11 / २०२२

* वायुप्रदूषण *

वायू प्रदूषण तेव्हा उद्भवते जेव्हा वायू, कण आणि जैविक रेणूंचा समावेश असलेल्या पदार्थांची हानीकारक किंवा अत्यधिक प्रमाणात पृथ्वीच्या वातावरणामध्ये प्रवेश केला जातो. यामुळे मानवांमध्ये रोग, अलर्जी आणि मृत्यू देखील होऊ शकतात; हे इतर सजीवांना सेना, अलर्जी नसे की प्राणी आणि मृत्यू देखील होऊ शकतात. अन्न एक घास हानी पोहोचवू शकते आणि नैसर्गिक किंवा मानव निर्मित पर्यावरण वातावरणाला हानी पोहोचवू शकते. मानवी क्रिया आणि नैसर्गिक प्रक्रिया दोन्ही वायू प्रदूषण निर्माण करू शकतात. केवळ जीवाश्म इंधन वायू प्रदूषणामुळे निर्माण करू शकतात. केवळ जीवाश्म इंधन वायू प्रदूषणामुळे 2.9 ते 5.29 दशलक्ष अकाली लोकांची मृत्यू होतात. 2015 मध्ये आरोग्य परिणामांच्या अंदाजानुसार 2012 मधील वायू प्रदूषणामुळे जगभरात सुमारे 6 दशलक्ष लोकांच्या मृत्यू झाला होता, अंदा

3722

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श एज्युकेशण सोसायटी हिंगोली

वर्ष : B.A. TY

विद्यार्थ्याचे नांव : अदृतुजा सुनिल देशमुख

वर्ग : B.A. 3y 5sem

बैठक क्रमांक : 3727

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : प्रदुषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : पाटिल सर

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी ऋतुजा सुनिल देशमुख

वर्ग B.A.3y विषय EVN पर्यावरण

_____ या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

ऋतुजा सुनिल देशमुख

Rutuja

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 19 / 11 /2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. हेतुजा सुनिल देशमुख

यांनी EVN पर्यावरण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य

I/C PRINCIPAL
ADARSH [illegible] SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 14 / 11/2025

पर्यावरण

प्रदूषन

पर्यावरणाचा ऱ्हास

Environmental Pollution

POLLUTION

AIR & NOISE POLLUTION - CRACKERS

SMOG = SMOKE + FOG

WASHING AT THE RIVER

CamScanner

3708

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : ~~आंबेजोगाई~~ कला, वाणिज्य व वि. महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : २०२२-२०२३

विद्यार्थ्याचे नांव : आर्जुन अंबादास बेले

वर्ग : बी. ए. तृतीय वर्ष

बैठक क्रमांक : ७००८ ARTS 374

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : हवा प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : गोलेराव जाट

प्रकल्पनोंदणी प्रमाणिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. आर्या देविदास वेले

यांनी Covid Safety या

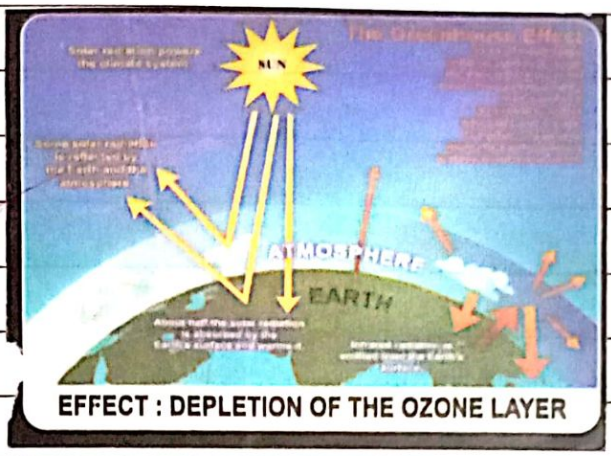
विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पनोंदणी नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वत: संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वत:च्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यांस / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 14 / 11 / 2020

AIR POLLUTION

EFFECT : DEPLETION OF THE OZONE LAYER

ओझोन :

हा वायू प्राणवायूचा संयुग आहे ओझोन हा प्राणवायूच्या ३ अणू पासून बनलेला असून त्याचे रेणुसूत्र O_3 असे आहे शास्त्रीय दृष्टीने ओझोनचा थर हा पृथ्वीपासून १८ ते ५३ किलोमीटर या पट्ट्यात आढळतो ओझोन हा सूर्यापासून येणाऱ्या अतिनील किरणांपासून पृथ्वीवरील सजीवसृष्टीचा बचाव करतो २० ते ३० किमी उंचीवरील हवेच्या थराला ओझोनचा पट्टा म्हणतात १९१३ मध्ये फ्रेंच भौतिक शास्त्रज्ञ चार्ल्स फॅब्री आणि हेन्री बुइसन यांनी ओझोन थराचा शोध लावला सूर्याची सर्वाधिक.

3850

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपुरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022 - 2023
B.A. TY

विद्यार्थ्याचे नांव : स्नेहल उत्तम वाघमारे

वर्ग : B.A. T.Y

बैठक क्रमांक : A.R 169432

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : [illegible]

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : [illegible]

CamScanner

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी सोहेल अलम वाघमारे

वर्ग B.A.IV विषय जनसंचार

_____ या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
सोहेल अलम वाघमारे

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 11/11/2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. सचिन बलराम वाघमारे

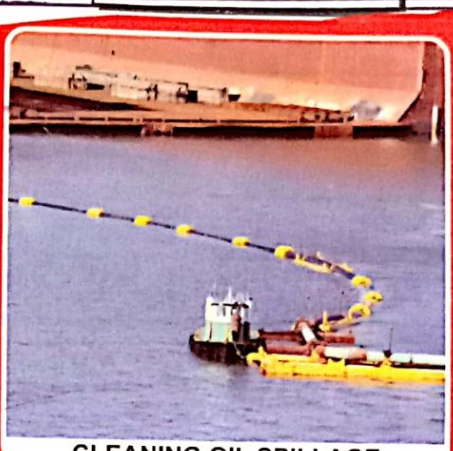
यांनी जलपुरुष

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 11 / 11 /२०२२

CLEANING OIL SPILLAGE

जल प्रदुषण

* जल प्रदुषण प्रकल्प प्रस्तावना *

जल प्रदुषण ही एक महत्वाची पर्यावरणात्मक समस्या आहे. पृथ्वीवरील सजीवांच्या अस्तित्वासाठी पाणी हे अतिशय महत्वाची भूमिका बजावते. पाण्याला रसायनांचा राजा म्हटले आहे. हे एक निसर्गातिल आश्चर्यकारक रसायन असून हजारो पदार्थांना स्वत: मध्ये सामावून घेण्याच्या वैशिष्ट्यामुळे त्याला वैश्विक द्रावण असे म्हटले आहे. आज मानवासमोर अनेक मोठ मोठ्या समस्या आहेत. त्यापैकीच जलदु प्रदुषण ही एक समस्या दिवसोंदिवस मोठ्या प्रमाणावर वाढत चालली आहे. बेसुमार वाढत जाणाऱ्या लोकसंख्येला पिण्यासाठी स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा करणे अशक्य होताना दिसत आहे. आज विकसनशील देशातील लोकांना पाण्याच्या समस्येला मोठ्या प्रमाणावर सामोर जावे लागत आहे.

3767

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय, हिंगोली.

वर्ष : -2022-2023

विद्यार्थ्याचे नांव : कैलास गणेश कांबळे

वर्ग : B.A. I.Y.

बैठक क्रमांक : Roll no-3767 Exam seat no-AR-1093 34

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : ध्वनी प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : आम्बेदवाड सर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. कैलास गणेश डोबळे

यांनी स्त्रीपुरुषळ या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
I/C प्राचार्य / प्राचार्या
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : ०४ / ११ / २०२२

प्रदूषण ही आज जगाची मुख्य समस्या आहे. मुख्य प्रदूषणा पैकी एक प्रमुख समस्या आहे. ध्वनी प्रदूषण हे आजच्या अनेक व्यक्तींमुळे ध्वनी प्रदूषण ही आपल्या दृष्टीने चिंतेचा विषय बनला आहे. मोठ्या मशिन्स, यंत्रणा, आणि विमानांचा आवाज यांचा समावेश आहे. या सोबतच औद्योगिक आणि शिवायही रोजच्या जीवनामुळे शिवायही आपल्या ध्वनी प्रदूषण होऊ शकते.

ध्वनी प्रदूषणाचे काही मुख्य स्त्रोत म्हणजे रस्त्यावरील वाहनांची मुळे विमान, हेलिकॉप्टर आवाज, बांधकाम कामांमुळे होणारा आवाज औद्योगिक आवाज, दैनंदिन जीवनातील घरगुती उपकरणे व्हॅक्यूम क्लिनर, वॉशिंग मशीन, मिक्सर, ग्रायंडर, हेअर ड्रायर, कुकर, टी.व्ही., मोबाईल, ओव्हन, कुलर इ. ध्वनी किंवा आवाज ऐकून आपल्याला त्रास होतो, थकवा येतो किंवा म्हणतात, तो आवाज कंटाळवाणा नकोसा असतो.

Topic :

Page

Date 3833

आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

नाव :- फरीन शेख अमर

कक्षा :- B.A.T.Y

विषय :- पर्यावरण प्रकल्प

ह. क्र :- 3833

Sign:

I/C PRINCIPAL

प्रा. डॉ. आश्रय

ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Arts, Commerce & Science College
HINGOLI (Dist. Hingoli)
COLORS GOLD Flowers
CamScanner

Page .....

Topic : Date .....

प्रस्तावना

महाराष्ट्र राज्यामध्ये महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ [मप्रनिम] विविध विधीविधांचे, मुख्यातत्वे जल [प्रतिबंध व नियंत्रण] अधिनियम, 1974 [संरक्षण] हवा प्रतिबंध व प्रदुषण या सह पर्यावरण 1974 अधिनियम 1981 वायु (उपकर) अधिनियम या सह पर्यावरण संरक्षण अधिनियम 1986 या सह पर्यावरण तरतुदीचे व त्या अंतर्गत तयार करण्यात आलेल्या प्रदुषण विषयक माहिती गोळा करणे व त्या प्रचार करणे व त्याला प्रतिबंध नियंत्रण बंद करणे.

प्रदुषण नियंत्रण. टाकाऊ पदार्थाचे रिसायकल, पुन्हा - पुन्हा उपयोग होने, पर्यावरण अनुकुल पद्धतीने इत्यादि क्षेत्रात होणाऱ्या विकासासाठी सहाय्य करने व प्रोत्साहन देने योग्य प्रदुषण नियंत्रण तंत्रज्ञान द्वारे पर्यावरण वृद्धी साठी उपयोजकांना मार्गदर्शन देने.

Sign: .....

BIG COLORS GOLD Flowers PRODUCTS

3809

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : Adarsh college Hingoli

वर्ष : 2022- 2023

विद्यार्थ्याचे नांव : Shabanam Shoukat Khan Pathan

वर्ग : B.A.TY

बैठक क्रमांक :

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : प्रदूषणाचे विविध प्रकार

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : मार्गदर्शक

3809

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी शिवराज शौकत खान पठाण

_____ वर्ग B.P TY विषय प्रदूषणाचे विविध प्रकार

_____ या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
शिवराज शौकत खान पठाण

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 04 / 11 / 2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. श्रेयस्या सोडेकर यांनी पदवी

यांनी प्रदुषणाचे विविध प्रकार या

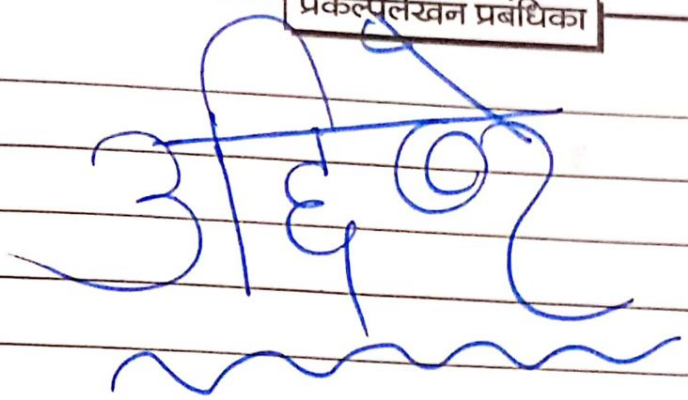
विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
स्वाक्षरी व शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 04 / 11 / 2022

(1) प्रदूषणा चे बाबतीत आधिक माहिती जाणुन घेणे.

(2) प्रदूषण कशा मुळे वाढत आहे यांचे अभ्यास करणे.

(3) प्रदूषणा मुळे मानवी स्वास्थ्ये वर कोणते परिणाम होते याचा अभ्यास करणे.

(4) सर्व जिव जनतु वर होणारे परिणाम आणि कारणे हे सर्व अभ्यास करणार आहे.

(5) प्रदूषण रोकण्या साठी कोण कोणते उपाय योजना केले आहे व कोणते संस्था निर्माण केलेले आहेत हे पाहणार आहे.

(6) प्रदूषणा मुळे नैसर्गिक संपत्ती नष्ट का होत आहे व कशा मुळे होते हे सर्व पुढील अभ्यास करणार.

3771

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय. हिंगोली

वर्ष : ~~22~~ 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : साक्षी आनंद कांबळे

वर्ग : B.A.T. Year

बैठक क्रमांक : AR-169367 - 3771

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जल प्रदुषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : भालेराव सर

CamScanner

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी कांबळे साक्षी आनंद

वर्ग B.A.T.Y विषय जलप्रदुषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

कु.- साक्षी आनंद कांबळे

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 12/11/2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. कांबळे साक्षी आनंद

यांनी जलप्रदुषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 12/11/2022

प्रस्तावना :-

जल प्रदुषण ही एक महत्वपूर्ण पर्यावरणात्मक समस्या आहे. पृथ्वीवरील सजीवांच्या अस्तित्वासाठी पाणी हे अतिशय महत्वाची भूमिका बजावते पाण्याला रसायनांचा राजा असे म्हटले आहे. हे एक निसर्गतिल्या आश्चर्यकारक रसायन असून इतरे पदार्थांना स्वत:मध्ये सामावून घेण्याच्या वैशिष्ट्यामुळे त्याला वैश्विक दावण (universga / solvent) असे म्हटले आहे.

आज मानवासमोर अनेक मोठे मोठ्या समस्या दिवसेंदिवस मोठ्या प्रमाणावर वाढत चालली आहे. बेसुमार वाढत जाणाऱ्या लोकसंख्येला पिण्यासाठी स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा करणे अशक्य होताना दिसत आहे.

आज विकसनशील देशातील देशातील लोकांना पाण्याच्या समस्येला मोठ्या प्रमाणावर सामोरे जावे लागत आहे. भविष्यात प्रत्येकाची पाण्याची गरज भागविण्यासाठी पाण्याचे योग्य ते व्यवस्थापन आतापासूनच करणे आवश्यक आहे. आज पाण्याच्या व्यवस्थापनाच्या विविध पद्धतीचा अवलंब करून पाण्याची आतापासूनच बचत करणे गरजेचे आहे.

3820

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय किनवट.

वर्ष : २०२२-२३

विद्यार्थ्याचे नांव : अखिल कौसम रेघीवाले.

वर्ग : B.A.T.Y.

बैठक क्रमांक : 3820

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : वायु प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : AR169409

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी अंकित जसीम शेंडीतले.

वर्ग B.A III विषय वायु प्रदूषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : २८/०१/२०२२

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. अखिल करीम रहीमी

यांनी वाढ पुढील

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 26/11/२०२२

वायु प्रदूषण :-

वायु प्रदूषण म्हणजे हवेमध्ये होणारे वायू, धूर आणि जीवक धुलीचे समावेश असलेल्या पदार्थांचे घातक किंवा अत्याधिक प्रमाणात युक्त हवा वातावरणामध्ये प्रवेश केला जातो यामुळे मानवामध्ये रोग उलटी आणि मृत्यू झाला जातो हे स्वरूप मनुष्याला जसे की प्राणी आणि अन्न विष याने होणारे पाण्यामुळे आणि नैसर्गिक किंवा मानवी निर्मित प्रदूषण वातावरणास होणारे पाण्याचे शक्ती मानवी प्रक्रिया शास्त्राला कायदा वायू प्रदूषणामुळे २.१ ते ४.२१ दशलक्ष अकाली लोकांच्या मृत्यू होतो.

जागतिक आरोग्य संघटनेच्या अहवाल नुसार 2014 2012 मध्ये वायू प्रदूषणामुळे जगभरात ७ दशलक्ष लोकांचा मृत्यू झाला होता आढळले. आंतरराष्ट्रीय ऊर्जा एजन्सी प्रोजेक्शन व्यक्त केला.

वायुप्रदूषण म्हणजे वातावरणाचे मनुष्य आरोग्यास पर्यावरणाचा अनिष्ट्यकर भाग असलेले प्राणी वनस्पती जीवजंतू इत्यादींना धोकादायक असलेले घटक जेव्हा हे मध्ये मिसळून जाताना तेव्हा वायुप्रदूषण म्हणूनच समजण्यात येते. फक्त मानवी अनिष्टयास धोकादायक असलेले वातावरणातील घटक वायुप्रदूषणास जबाबदार आहे असे पूर्ण समजत नाही असे.

Page

Date

College Name: Aadarsh College Hingoli

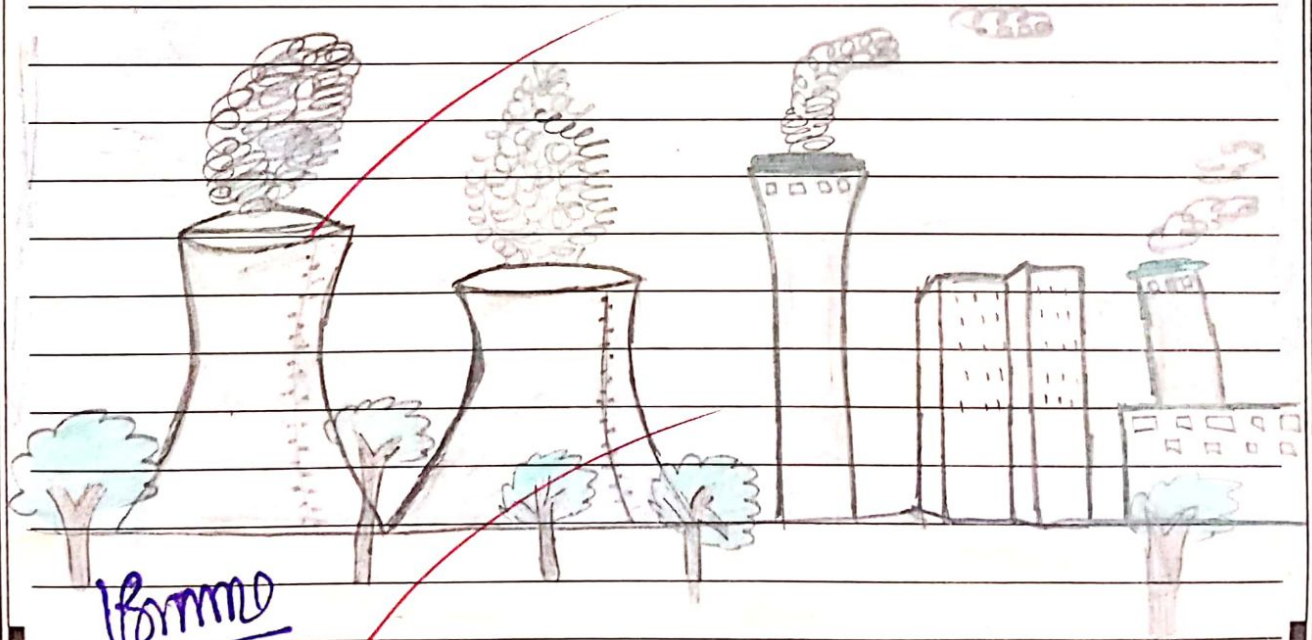
नाव :- मेहुल मनोहर जावळे

वर्ग :- B.A.T.Y.

Roll No: 3756

Sub:- हवा प्रदुषण (पर्यावरण)

Exam Seat No: AR 169364

In Pollution

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HNK OLI Dist Hingoli

L&W

डॉ. प्रा. मनोहर जावळे

प्रस्तावना

Date

महाराष्ट्र राज्यामध्ये महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ विविध विधीविधानाचे, मुख्यत्वे जल (प्रतिबंध व प्रदुषण नियंत्रण अधिनियम 1974, हवा अधिनियम 1981 जल अधिनियम, 1977 या वन पर्यावरण (सरक्षण) अधिनियम 1986 च्या अंतर्गत काही तरतुदींचे व त्या अंतर्गत तयार करण्यात आलेल्या जैव-वैद्यकिय टाकाउ पदार्थ (एम एन्ड एच) नियम 1998 हानीकारक टाकाउ पदार्थ नियम 2000 इत्यादी सारख्या नियमाचे कार्यान्वयन करीत आहे.

महाराष्ट्र सरकारच्या पर्यावरण विभागाच्या प्रशासकीय नियत्रणा अंतर्गत महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ कार्यरत आहे महाराष्ट्र पुर्ण नियंत्रण मंडळाची काही महत्वाची कार्ये आहेत.

* प्रदुषण प्रतिबंध, नियत्रण किंवा बंदी आणि त्याची सुरक्षितता यासाठी व्यापक कार्यक्रमाची योजना करणे.

* प्रदुषण विषयक माहिती गोळा करणे व तीचा प्रचार करणे. व त्याचा प्रतिबंध, नियत्रण व बंद करणे.

L&W

Topic :

Page

Date

नाव :- मोहन पांडुरंग सारणड

वर्ग :- B.A T.Y

विषय :- पर्यावरण प्रकल्प

रोल नं :- 3826

आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Arts Commerce & Science College,
Dist. Hingoli.

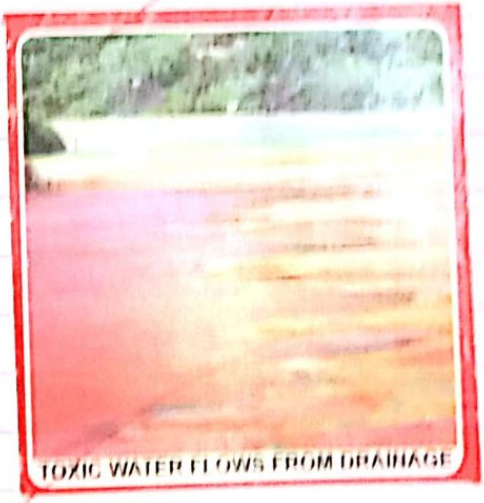

Topic

Page
Date

WATER POLLUTION

जल
प्रदूषण

TOXIC WATER FLOWS FROM DRAINAGE

Sign

POKÉMON

colors GOLD

Topic :

Page
Date

नाव :- वैष्णवी अनिल मुदीराज

वर्ग :- B.A.T.Y

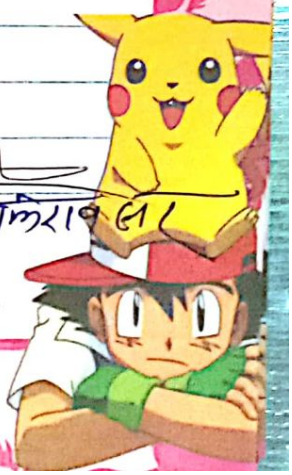
विषय :- पर्यावरण प्रकल्प

रोल नं :- 3796

आदर्श महाविद्यालय, हिंगोली

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

वै. जे. मुदीराज
3796

colurs GOLD

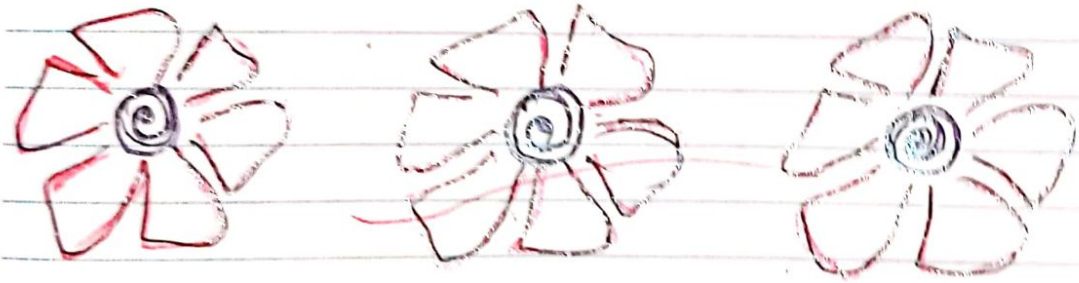
Topic

Page

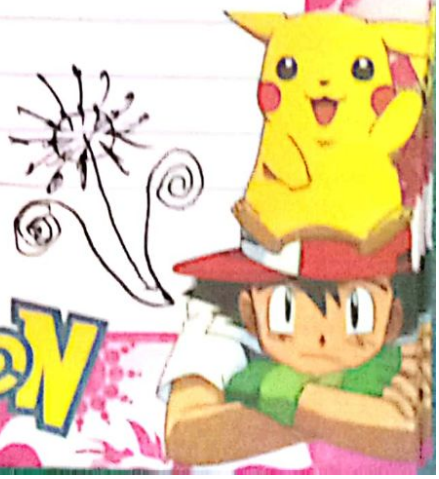
Date

AIR POLLUTION

वायु प्रदूषण

Sign

Colors GOLD

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपुरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आर्ट्स महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022/2023

विद्यार्थ्याचे नांव : पोले गजानन पंडितराव

वर्ग : B.A. TY

बैठक क्रमांक : (3821)

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : शेतकऱ्यांच्या समस्या

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : भालेराव सर

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी पोळे गजानन पैडिराव

वर्ग B.A. III विषय प्रेमचंद्याच्या समाज

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
पोळे गजानन पैडिराव

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 08 / 11 / २०२२

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. पोले गजानन पंडितराव

यांनी सेनकऱ्यांच्या समाजाचा या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
महाविद्यालय शिक्षक

PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 08 / 11 / 2022

★ शेतकऱ्यांच्या समस्या :- ?

→ प्रस्तावना :-

~~भारत~~ शेतकऱ्यांच्या हा कृषी-प्रधान देश असून शेती हा भारतीय अर्थ-व्यवस्थेच्या मुख्य आधारस्तंभ आहे. शेती हा भारतीय लोकांच्या उदरनिर्वाहाचे प्रमुख साधन शेती आहे. आणि कृषी-प्रधान भारतीय विकसनशील अर्थ-व्यवस्थेतील - समोरील कृषी विकासासंदर्भात चिंतेची बाब असून याचा परिणाम भारतीय शेतकऱ्यावर झाल्यामुळे ही सर्वात मोठी चेंताची बाब आहे. तर शेतकऱ्याचाच संकट आले तर संपूर्ण भारतावर संकट आल्याचे राहणार नाही. शेतकरी तर उपाशी पोटी राहत असेल तर पण ४ दिवस असा विचार की सर्वांनाच उपाशी ~~राहावे~~ लागेल.

म्हणून शेतकऱ्यांच्या समस्येचा विचार करून त्यावर उपाय योजना करणे गरजेचे आहे. या प्रस्तुत विषयावर आधिक - चर्चा चिकित्सा होऊन त्वरित उपाययोजनांची नितांत गरज आहे. अन्यथा भारतीय कृषीप्रधान अर्थव्यवस्थेचा कणा मोडण्या - शिवाय राहणार नाही.

3814

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श कॉलेज हिंगोली

वर्ष : सन 2022-2023

विद्यार्थ्याचे नांव : आसावी फैलास भिसे

वर्ग : B.A. I

बैठक क्रमांक : 3814

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : वायू प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : [illegible]

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी आरती कैलास निसे

वर्ग B.A TY विषय वाग्व्यवहार

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 14/11/2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. आरती कैलास शिंदे

यांनी वायू प्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HING. OLI Dist Hingoli.

दिनांक : 14 / 11 / 2022

वायुप्रदूषण म्हणजे काय?:-

वायुप्रदूषण म्हणजे वातावरणाचे प्रदूषण. मानवी आरोग्यास तसेच पर्यावरणाचा हिस्सा असलेले प्राणी, पक्षी, वनस्पती, जीवजंतू इत्यादींना हानिकारक असलेले घटक जेव्हा हवेमध्ये मिसळून जातात तेव्हा वायुप्रदूषण झाल्याचे समजण्यात येते. मानवी आरोग्यास हानिकारक आहे ते वातावरणातील घटक वायुप्रदूषणाचा जबाबदार आहे असे पुर्वी समजले जाते कालांतरांने वायुप्रदूषणाची व्याख्या आहे इतर प्राण्यांना, पक्ष्यांना व वनस्पतींना हानिकारक असलेल्या घटकांनाही लागू झाली. राहण्याच्या युगात हवामान बदलास जबाबदार असणारे घटक हे देखील वायुप्रदूषण कारणीभूत असल्याचे मानले जाते.

STEAM LOCOMOTIVE

3704

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श कॉलेज हिंगोली

वर्ष : सन 2022 - 2023

विद्यार्थ्याचे नांव : मनुषा रमेश बनसोडे

वर्ग : बि. ए. (III) कला

बैठक क्रमांक : AR : 169373

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : वायू प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : भालेराव सर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी बलखंडे प्रतिभा राजेंद्र

वर्ग तृतीय वर्ष विषय वायुप्रदूषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
बलखंडे मंजुषा राजेंद्र

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 09/11/2022

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. बलपांडे मेघना राजेंद्र

यांनी वायुप्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College.
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 09/ 11/2022

वायुप्रदूषण म्हणजे काय ?

वायू प्रदूषण म्हणजे वातावरणातील प्रदूषण मानवी कार्यक्षमता तसेच पर्यावरणाच्या दृष्टीने अपायकारक असलेले प्राणी, वस्तू, वनस्पती, सौंदर्यतत्व इत्यादींना हानिकारक असलेले घटक तसेच वातावरणात मिसळून वातावरण तसेच वायूप्रदूषण आल्यामुळे मानवी कार्यक्षमता हानिकारक होते ते वातावरणातील घटक वायुप्रदूषणाच्या संबोधले जाते पुढील प्रमाणे.

कालांतराने वायूप्रदूषणाची व्याप्ती झाली प्राण्यांना, वस्तूंना व वनस्पतींना हानिकारक असलेल्या घटकांनाही लागू केली.

पहिल्या युद्धात इंग्लंडने जर्मनीवर वापरलेले घटक हे देखील वायुप्रदूषण कारणीभूत असल्याचे मानले गेले.

INDUSTRIAL FIRE

नाव :- जाधव निकेश कविदास

वर्ग :- B.A.T.Y

रोल नं :- 3750

College :- A.E.S. Collge. Hingoli

प्रकल्प :- वायु प्रदुषण (पर्यावरण)

विद्यार्थ्याची स्वाक्षरी

Principal

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Arts Commerce & Science College
HINGOLI

प्रा. डॉ. माळेराव

Date :

वायू प्रदूषण

वायू प्रदूषण हा प्रकल्प करित असताना मी प्रकल्पाची माहिती मिळवण्यासाठी वर्तमानपत्रात छापून आलेल्या बातम्यांचा उपयोग केला तसेच इंटरनेट वर उपलब्ध असलेल्या माहिती वाचून करण प्रकल्पाची माहिती संकलित आहे विषयानुसार पाण्याचा मोठ्या प्रमाणात होत असलेल्या वायू प्रदूषण आणि त्यामुळे होत आलेले मानवी जीवनावर परिणाम तसेच पर्यावरणावर होणारे परिणाम माहिती मिळविण्यासाठी मी मुख्यतः प्रश्नावली व इंटरनेट या कार्य पद्धतीचा अवलंब केला.

या प्रकल्पाबद्दल माहिती संकलित करण्यासाठी मी परिसरातील काही व्यक्तींना प्रश्नावली द्वारे प्रश्न विचारण्यात आले आणि त्या माहितीचे संकलन करण्यात आले त्यावर आधारित पर्यावरण विषयक पुस्तकांचा आधार घेऊन प्रश्नावलीतून तयार झालेल्या मुद्द्यांवर

3763

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श एज्युकेशन सोसायटीचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : काले अंकुश रामराव

वर्ग : B.A.I.V

बैठक क्रमांक : AR1693 65

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : ग्राम प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : आमेराव सर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी काळे अंकुश रामराव

वर्ग B.A.F.Y विषय जलपुरुषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

काळे अंकुश रामराव

दिनांक : 07/11/2021

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. डोके अंकुश। वामराव

यांनी जलप्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सही व शिक्का

I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist Hingoli.

दिनांक : 07 / 11 / 2022

जल प्रदूषण

प्रस्तावना :-

संध्या जलप्रदूषण ही गंभीर समस्या बनली आहे. माणसाच्या दैनंदिन मुलभूत सुविधांमुळेही जलप्रदूषण घडत आहे. जलप्रदूषणाची समस्या जगातील सर्व देशांना विचार करण्यास भाग पाडते. पाणी हे मानवी जीवनासाठी आवश्यक आहे.

पाण्याशिवाय मानवी जीवनाची कल्पना करणे अशक्य आहे. पाणी हा मानवी जीवनाचा आधार आहे. त्याशिवाय माणूस, प्राणी, पक्षी, कोणतीही पृथ्वी वरील सजीव प्राणी जगू शकत नाही. सर्व सजीवांना जीवंत राहायचे असेल तर पाणी हे अत्यंत आवश्यक आहे. आपल्या दैनंदिन गरजांसाठी आपण मर्यादित प्रमाणात पाणी वापरावे पाण्याचा गैर वापर होता कामा नये. पाणी सजीवाला अनिवार्य असल्याने पाण्याचे प्रदूषण होता कामा नये.

3788

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022 - 2023

विद्यार्थ्याचे नांव : सौरभ राम माने

वर्ग : बी. ए. तृतीय वर्ष

बैठक क्रमांक : AR 1693 37

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : वायू प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : आलेशन सर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी सौरभ राम माने

वर्ग B.A.T.Y विषय हवा प्रदूषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

सौरभ राम माने

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 09/11/2022

प्र.

वायु प्रदूषणाचे कारणे

प्रस्तावना :-

आजच्या युगात पर्यावरणीय समस्या ही मानवजातीसाठी अत्यंत मोठी धोक्याची आहे वाढत जागतिक लोकसंख्या नियंत्रणाबाहेर वाढत चालल्याने औद्योगिक क्षेत्र आणि वाढती शहरे आणि दैनंदिन अत्यावश्यक बेजबाबदार मार्ग वापर यामुळे पर्यावरण दूषित होऊन जाते. प्रदूषणामुळे पर्यावरणामुळे पर्यावरणावर घातक परिणाम होऊन पर्यावरणावर गंभीर परिणाम होतात मानवाच्या तीन मूलभूत गरजा म्हणजे जल जमीन, आणि हवा या वेगवेगळ्या मानवी कृतीमुळे प्रदूषित होताना

आपण इतिहास पाहिला तर पूर्वीची हवा ही आताच्या हवेपेक्षा कित्येक पटींनी शुद्ध होती औद्योगिक क्रांतीनंतर प्रदूषण आणि त्यानंतर वाढत जागतिक लोकसंख्या या लोकसंख्येच्या या वाढत्या जागतिक लोकसंख्येच्या पुरवल्या जाणाऱ्या सोई सुविधा व्यवसायी तयार केली गेलेली उपकरणे यांतून दिवसेंदिवस वाढ होऊन त्यामधून बाहेर पडणाऱ्या विविध प्रकारच्या वायुंमुळे दिवसेंदिवस पृथ्वीवरील शुद्ध हवा ही

3764

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हींगोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : काळे माऊली गणेशराव

वर्ग : B.A. TY

बैठक क्रमांक : 3764

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जलप्रदुषण समस्या (AR 169332

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : कांबळे सर.

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी ढाके अरुण गंगाराम

_____ वर्ग B.A. III विषय जलप्रदूषण समस्या

_____ या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
ढाके अरुण गंगाराम

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 11 / 11 / 2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. कांबळे आकाश गणेशराव

यांनी जलप्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATIONAL SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 11 / 11 / 2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

: प्रस्तावना :

⇒ जल प्रदुषण म्हणजे पाण्याच्या स्रोतांचे प्रदुषण ही एक मानव निर्मीत समस्या आहे. हवा, पाणी - अन्न या माणसाच्या तीन गरजांपैकी पाणी ही दुसऱ्या क्रमांकाची गरज आहे. आपल्याला पाणी स्वच्छ व शुद्ध मिळणे हे आरोग्याच्या दृष्टीने खुपच महत्वाचे आहे. प्रदुषीत पाण्यामुळे पोटचे विकार आणि इतर वेगवेगळे रोग होतात.

पाणी प्रदुषीत होण्याची अनेक कारणे आहेत आणि याला सर्वस्वी माणूसच जबाबदार आहोत.

ही सर्व जगाला भेडसावणारी पर्यावरणीय गंभीर समस्या आहे.

जल प्रदुषणामुळे पाण्यात विशिष्ट गुणधर्माचे पदार्थ अशा प्रमाणात मीसळले जातात की ज्यामुळे पाण्याच्या नैसर्गिक गुणांत बदल होऊन ते वापरण्यास आरोग्यास धोकादायक होते. जल प्रदुषणामुळे सजीवांच्या आरोग्यावर दुष्परीणाम होतात कीवा पाण्याची चव बिघडते, ते घाणरडे दिसते वा दुर्गंधीयुक्त होते.

3735

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श कॉलेज, हिंगोली

वर्ष : B.A. I

विद्यार्थ्याचे नांव : रूपाली कोंडबाराव डोंगरे

वर्ग : B.A.I.Y.

बैठक क्रमांक : 3735 (AR169456)

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जल प्रदुषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : रामेश्वर सर

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी रूपाली कोंडबाराव डोंगरे

वर्ग B.A I Y विषय जल प्रदुषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकांच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील

सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही

प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही

विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

Rongvare

रूपाली कोंडबाराव डोंगरे

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 12/1/2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. रूपाली कोंडाराव डोंगरे

यांनी जल प्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सहीशिक्का
PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : १२/११/२०२२

प्रस्तावना :-

जल प्रदुषण हि एक महत्पूर्ण पर्यावरणात्मक समस्या आहे. पृथ्वीवरील सजीवांच्या अस्तित्वासाठी पाणी हे अतिशय महत्वाची भुमिका बाजावते. पाण्याला रसायनांचा राजा असे म्हटले आहे. हे एक निसर्गातले आश्चर्यकारक रसायन असुन हजारो पदार्थांमा स्वत: मध्ये सामावून घेण्याच्या वैशिष्ट्यामुळे त्याला 'वैश्विक दावण' असे म्हटले आहे.

आज मानवासमोर अनेक मोठ मोठ्या समस्या आहेत त्यापैकीच जल प्रदुषण हि एक समस्या दिवसेदिवस मोठ्या प्रमाणावर वाढत चालली आहे. बेसुमार वाढत जाणाऱ्या लोकसंख्येला पिण्यासाठी स्वच्छ पाण्याचा पुरवठा करणे अशाश्य होताना दिसत आहे. आज विकसनशील देशातील देशांतील लोकांना पाण्याच्या समस्येला मोठ्या ~~सम~~ प्राणावर सामोरे जावे लागत आहे.

भविष्यात प्रत्येकाची पाण्याची गरज भागवण्यासाठी पाण्याचे योग्य ते व्यवस्थापन आता पासुनच करणे आवश्यक आहे. आज पाण्याच्या व्यवस्थापनाच्या विविध पद्धतींचा अवलंब करुन पाण्याची आता पासूनच बचत करणे गरजेचे आहे. आज आपण या प्रकल्पाच्या माध्यमातुन जल प्रदुषण या विषयाबाबत सविस्तर माहिती घेणार आहोत.

3847

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय, हिंगोली.

वर्ष : B.A.T.A.Y 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : चंदन सुरेश वाहे

वर्ग : B.A.T.Y

बैठक क्रमांक :

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जंगलतोड

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : बालदाव सर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी चंदन सुरेश वाढे

वर्ग B.A.T y विषय इंग्रजीतोड

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

Chandu

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
चंदन सुरेश वाढे

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 17/11/२०२२

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. चंदन सुरेश वाडे

यांनी जालगोड या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
सहि व शिक्का
PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli

दिनांक : 17/11/2022

प्रकल्पाचे नाव :- आंगणातील

प्रस्तावना

प्रकल्पाची निवड

माणासाला वृक्षवल्लीचे मोठेपण त्याची आवश्यकता फार पुर्वि कदली आहे. म्हणुनच फुका संस्कृत श्लोकात सागितले आहे की, जे मागाच्या भावनेने स्वत, उन्हात उभे राहतात, पण इतराना सावली देतात ! याची फुले व फुलेही दुसऱ्या साठीच असतात असे त्यागमय जिवन जगणारे वृक्ष दुखाच्या सपुरुषासारखे च असतात असे त्यागमय जीवन जगणारे पुरुष दुसऱ्या सत्पुरुषासारखेच भासतात या वृक्षरूपी सत्पुरुषाचे सानिध्य अबालवृद्धाना सामान्य जनाना व त्याच्याबरोबर सपुरुषाना लाभावे असे वाटते. म्हणुनच तज्ञांमुनी वातावरण बदली करुन निसर्गाच्या सानिध्यात अध्ययन होणी तपश्चर्या करत असत.

सत नुकाराम म्हणतात वृक्षवल्ली आम्हा दादिया सत म्हणतात जरी वोझिये चार भिंतीने वा वृक्षाची सजल सागत, सामान्य माणुसही नेत्रीच्या दयादृष्टीपासुन दूर जाण्यासाठी व्यापारासाठी धंदा व्यवसायापासुन दूर.

3799

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय, हिंगोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : ज्ञानकिराम बळीराम मुरकुटे

वर्ग : बी. श. तृतीय वर्ष

बैठक क्रमांक : 3799

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जल प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : गोरे राव स

WATER POLUTION

CamScanner

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी मुरकुटे जानकिराम बक्कीराम

वर्ग B.A. TY विषय जनपुरुषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
मुरकुटे जानकिराम बक्कीराम

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 19/11/2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. मुरकुटे ज्ञानेश्वर बळीराम

यांनी जलप्रदूषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
महाविद्यालयाचे नाव व स्वाक्षरी

PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 19 / 11 / 2021

प्रस्तावना :-

सह्याच्या धावपळीच्या युगात मानवाने खुप प्रगती केली नवनवीन मंत्राचा नवीन यंत्राचा शोध लावला आज मानव चंद्रावर पोहचला परंतु हे सर्व करताना मानव आपल्या नैसर्गिक संसाधनाला हानी करतांना मानव आपल्या नैसर्गिक संसाधनाला हानी करत आहे विविध माध्यामातुन मानव निसर्गाची हानी घडवताना दिसुन येत आहे उदा.

मोठ मोठ्या इमरातीसाठी वृक्षतोड मानव करत आहे नवीन वाहनाच्या शोध लावुन हवा प्रदुषण घडवत आहे त्याचप्रकारे पाणी प्रदुषणही मानव घडवुन आणत आहे मानव करत असलेल्या विविध कृती हवा पाणी प्रदुषणास कारणीभुत ठरत आहे

उदा.

औद्योगिकरणाच्या दुषीत पाणी नदी सोडलेले जाते विविध समुद्र विनाशावर मानव कचरा करत आहे अशा विविध कृतीवरुन मानव पाणी प्रदुषण करत आहे पाणी प्रदुषणाचे विविध कारणे असु शकतात ते पुढील प्रमाणे आहेत

3773

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिमोली

वर्ष : 2022-23

विद्यार्थ्याचे नांव : शंकर प्रभूजी कवाळे

वर्ग : (B.A.I. Y)

बैठक क्रमांक : 3773 Exam No AR: 1693

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : जल प्रदूषण

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : आम्बेडकर

प्रकल्पाचे सन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी शंकर [illegible] कपाटे

वर्ग (B.H.T.Y) विषय [illegible]

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
शेख [illegible] कपोर

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 11 / 25 / २०२२

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. शिवर प्रभुदास रामपुरे

यांनी रामपुरुषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
I/C PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 25/11/2022

* जल प्रदूषण :-

प्रस्तावना

: जलप्रदूषण म्हणजे पाण्याचा स्रोताचे प्रदूषण जलप्रदूषण ही एक मानव निर्मित समस्या आहे हवा- पाणी - अन्न या मानवाच्या तीन गरजांपैकी पाणी ही सर्वच्या प्रमाणांची गरज आहे आपल्याला पाणी स्वच्छ आणि शुद्ध मिळणे हे आरोग्याच्या दृष्टीने खूपच महत्त्वाचे आहे प्रदूषित पाण्यामुळे पोटाचे विकार आणि इतर अनेक रोग होतात. पाणी प्रदूषित होण्याची अनेक कारणे आहेत आणि याला सर्वस्वी आपणच जबाबदार आहोत.

POLLUTION AT BEACH

ही सर्व जगाला भेडसावणारी पर्यावरणीय गंभीर समस्या आहे जल प्रदूषणामुळे

AIR POLLUTION
हवा प्रदूषण

3797

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श महाविद्यालय हिंगोली

वर्ष : 2022-

विद्यार्थ्याचे नांव : मुकोड पुजा रंगराव

वर्ग :

बैठक क्रमांक : B.A T.Y

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : 3797 Exam No.

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : भालेराव सर

प्रकल्पसंदेशन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी मुंढे पूजा देवराव

वर्ग B.A. I Yr विषय पर्यावरण प्रदूषण

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकांच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका सादर केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या संदर्भ सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वत:च्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
मुंढे पूजा देवराव

मार्गदर्शक
प्राध्यापकांचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 25/11/2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. मुकाडे पुना रंगराव

यांनी B.A.T.Y पर्यावरण प्रदुषण या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
PRINCIPAL
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist Hingoli.

दिनांक : 25 / 11 / २०२२

हवा प्रदूषण प्रकल्प

प्रस्तावना →

आजच्या युगाच्या पर्यावरणीय प्रदूषणे हा मानवजातीसाठी सर्वात मोठ्या धोक्या आहे वाढत जागारी लोकसंख्या नियंत्रणा बाहेर वाढत चालल्ले औद्योगीक क्षेत्र आणी वाढती शहर आणी तैसर्गिक संसाधनाचा पर्यावरण दूषित होऊन जाते प्रदूषणे प्रदूषणे मुळ पर्यावरण वर घातक परिणाम होतात मानवाच्या तीन मुलभुत गरज्या म्हणजे जल जमीन आणी हवा या वेगवेगळ्या मानवी कृतीमुळे प्रदूषण होतात हवा प्रदूषणाचा जर आपण इतिहास पाहिल्या तर पुर्वीची हवा ही आताच्या हवेपेक्षा कित्येक-

3776

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपूरी, नांदेड. 431 606.

प्रकल्पलेखन प्रबंधीका
(Project Work Book)

महाविद्यालयाचे नांव : आदर्श कॉलेज हिंगोली

वर्ष : २०२२

विद्यार्थ्याचे नांव : मेहबूब मिलींद केळे

वर्ग : B.A.T.Y

बैठक क्रमांक : 3776

प्रकल्प कार्याचे शीर्षक : नैसर्गिक साधन संपत्ती

मार्गदर्शक प्राध्यापकाचे नांव : बालेराव सर

CamScanner

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की, मी महेंद्र मिलिंद केळे

वर्ग B.A.IV विषय नॉलेज सोसायटी

या विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या व विद्यापीठ नियमावलीतील सूचनेप्रमाणे सदर प्रबंधिका तयार केली आहे. या विषयाकरीता गोळा केलेल्या लेखन सामग्रीवरच ही प्रबंधिका आधारित असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहिली आहे. या विषयावर या महाविद्यालयात इतर कोणत्याही विद्यार्थ्याने प्रबंधिका लिहिली नाही.

विद्यार्थी
नाव व स्वाक्षरी
महेंद्र मिलिंद केळे

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

दिनांक : 12/11/2022

प्रकल्पलेखन प्रबंधिका

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करतो की,

श्री / श्रीमती / कु. महेंद्र शिवाजी केंद्रे

यांनी नॉनलिनिअर स्वाद्य सी फिल्टर या

विषयावर मार्गदर्शक प्राध्यापकाच्या मार्गदर्शनाखाली विद्यापीठाच्या प्रकल्पलेखन नियमांप्रमाणे प्रकल्पकार्य प्रबंधिका तयार केली आहे. सदर प्रकल्पकार्य प्रबंधिका ही संबंधीत विद्यार्थ्याने स्वतः संकलित केलेल्या लेखन सामाग्रीवर आधारीत असून स्वतःच्या हस्ताक्षरात लिहीली आहे. या महाविद्यालयात या विषयावर इतर कोणत्याही विद्यार्थ्यास / विद्यार्थीनीस लिहिण्याची परवानगी दिली नसून या विषयावरची ही एकमेव प्रबंधिका आहे.

मार्गदर्शक
प्राध्यापकाचे नाव व स्वाक्षरी

प्राचार्य
मार्गदर्शिका
ADARSH EDUCATION SOCIETY'S
Art's Commerce & Science College,
HINGOLI Dist. Hingoli.

दिनांक : 12/11/2022

CamScanner

पर्यावरणीय प्रदूषण आणि ध्वनी तीव्रता
कमी करणे

प्रश्न 1:- वायु प्रदूषण म्हणजे काय? त्याचे कारणे परिणाम व उपाय सुचना

उत्तर :-

प्रस्तावना :- वातावरणात विविध वायुंचे एक निश्चित प्रमाण असते तसेच एक निश्चित गुणोत्तर ही असते. सजीवांच्या अस्तीत्वासाठी हवेला अत्यंत महत्त्वाचा घटक आहे. मानव कांही दिवस पाण्याशिवाय काही आठवडे अन्नाशिवाय जिवंत राहु शकतो पण हवे शिवाय कांही मिनीटसुद्धा जिवंत राहु शकत नाही. म्हणजे मानव हवेशिवाय जगु शकत नाही. निरोगी स्वास्थ्यासाठी शुद्ध हवेची गरज असते. मानसाला दररोज किमान 16 किलो शुद्ध ऑक्सीजनची गरज असते. परंतु वाढत्या औद्योगिक विकासाबरोबर वातावरणातील वायुंचे प्रमाण असंतुलित व प्रदुषीत होत गेले मानवाच्या विविध क्रियातुन पर्यावरणात विविध दुषीत पदार्थ सोडले जात आहेत त्यामुळे हवेचे प्रदुषण वेगाने वाढत आहे.

व्याख्या :-

World Health Organisation (WHO) :- समोवतालच्या पर्यावरणाला व मानवला इजा पोहचे इतकी हवा अस्वच्छ होणे म्हणजे हवेचे प्रदुषण होय त्याचा मानवाच्या आरोग्यावर विपरीत परिणाम होतो.

1) पर्किंस हेन्री :- जेव्हा वातावरणात अनावश्यक तत्त्वाचा प्रवेश होतो तेव्हा त्याचे मानवाच्या संतुलन विघडते. वेगवेगळ्या प्रकरचे वायु कार्बनडाय, धुर, सजीवांचे कण यामुळे हवा दुषीत होण्याच्या क्रियेत हवा प्रदुषण म्हणतात.

2) वातावरणातील हवेत नेहमीच्या घटककोपेक्षा सजीवावर घातक परिणाम करणारे घटक आढळतात त्यास हवा प्रदुषण असे म्हणतात.